

INTERPARLEMENTAIRE UNIE (IPU)
116e ASSEMBLEE
Nusa Dua (Indonesië), 27 april - 4 mei 2007

Verslag van de Belgische delegatie

Inhoud

1. Samenstelling van de delegatie.....	2
2. Deelnemers.....	2
3. Uitvoerend Comité.....	2
4. Bestuursraad.....	4
- Lidmaatschapskwesities.....	5
- Financiële aangelegenheden.....	5
- Hervorming van de IPU.....	6
- Samenwerking met het VN-systeem.....	7
- Bevordering van de democratie door versterking van de parlementen.....	9
- Recente gespecialiseerde vergaderingen.....	10
- Activiteiten van diverse IPU-instanties.....	13
i) Mensenrechten van parlementsleden.....	13
ii) Midden-Oosten.....	14
iii) Facilitatoren voor Cyprus.....	14
iv) Internationaal humanitair recht.....	15
v) Genderpartnerschap.....	15
- Andere verslagen waar de Raad akte van genomen heeft	16
5. Assemblee.....	16
- Algemeen debat over de politieke, economische en sociale toestand in de wereld.....	17
- Eerste Commissie - Zorgen dat in dit tijdperk van globalisering alle geloofsgemeenschappen en geloofsovertuigingen gerespecteerd worden en vreedzaam samenleven.....	17
- Tweede Commissie - Banenschepping en werkzekerheid in deze tijd van globalisering	18
- Derde Commissie - Bevordering van diversiteit en gelijke rechten voor iedereen door universele criteria voor democratie en verkiezingen.....	19
- Urgentiepunt - Internationale samenwerking in de strijd tegen het terrorisme en tegen de diepere oorzaken en de financiering, inclusief de grensoverschrijdende financiering, van het terrorisme.....	19
6. Vaste commissies - samenstelling van de bureaus (effectieve leden).....	21
7. Vergadering van de vrouwelijke parlementsleden.....	21
8. Andere activiteiten van de IPU.....	22
- Panel over "Geweld jegens kinderen: Voor veilige scholen voor kinderen".....	22
- Panel over "De opwarming van de aarde: tien jaar na Kyoto".....	23
- Voorstelling van een handboek voor parlementsleden over de beperking van het gewapend geweld in de samenleving.....	23
9. Twaalf Plus.....	23
- Urgentiepunt.....	24
- Benoemingen.....	25
- Verslagen en resoluties van de Assemblee.....	25
- Hervorming van de IPU.....	25
- Parlementaire Stichting voor democratie.....	26
- Andere IPU-kwesities.....	26
- Interne zaken van de Twaalf Plus-groep.....	27
i) Ondervoorzitterschap van de groep en samenstelling van het Stuurcomité.....	27
ii) Financiële kwesities.....	27
10. Agenda van de 118e Assemblee (Kaapstad, 13-18 april 2008).....	27
11. Volgende vergaderingen van de Interparlementaire Unie.....	29
Aangenomen teksten.....	30

Twee bijlagen**1. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIE**

Mevr. Simonne CREYF, volksvertegenwoordiger, ondervoorzitster van de Belgische IPU-Groep, voorzitster van de delegatie

Dhr. Geert VERSNICK, volksvertegenwoordiger, lid van het Uitvoerend Comité van de IPU

Dhr. Jean-Pol HENRY, quaestor van de Kamer van volksvertegenwoordigers

2. DEELNEMERS

Er waren 1.148 deelnemers, onder wie 588 parlementsleden (waarvan 36 parlementsvoorzitters en 156 of 26,5 % vrouwelijke parlementsleden). Zij vertegenwoordigden 111 nationale parlementen, 5 internationale assemblees met het statuut van geassocieerd lid en 29 internationale organisaties met het statuut van waarnemer. Palestina, dat in de IPU een speciaal statuut van waarnemer heeft, was eveneens vertegenwoordigd. Een delegatie van het parlement van Oost-Timor was aanwezig als waarnemer met het oog op toetreding.

3. UITVOEREND COMITÉ

Voorzitter :	dhr. P.F. Casini (Italië)
Ondervoorzitster :	mevr. M.N. Mensah (Namibië)
Leden :	dhr. J. Austin (Verenigd Koninkrijk)
	dhr. H. Fortes (Brazilië) ¹
	dhr. T. Kawara (Japan)
	mevr. K. Komi (Finland)
	dhr. A. Kozlovskiy (Russische Federatie)
	dhr. Lü Congmin (China)
	dhr. O.F. Natchaba (Togo)
	dhr. F.X. Ole Kaparo (Kenia)
	mevr. E. Papadimitriou (Griekenland)
	dhr. A. Radi (Marokko)
	dhr. P. Sende (Kameroen)
	mevr. K. Serrano Puig (Cuba)
	dhr. A. Toha (Indonesië)
	dhr. G. Versnick (België)
	mevr. M. Xavier (Uruguay) ² .

De belangrijkste taak van het Uitvoerend Comité bestaat erin aanbevelingen te doen over de punten op de agenda van de Bestuursraad (zie rubriek 4).

Daarnaast behandelde het Uitvoerend Comité ook de volgende kwesties.

- toestand in Thailand

Het comité ontving een delegatie van het overgangsparlement van Thailand, die uitlegde dat het tijdschema voor de terugkeer naar een volledige democratie gevolgd werd en dat er verkiezingen gepland waren voor december 2007. Men zal zich herinneren dat de deelname van Thailand aan de IPU-activiteiten tijdens de vorige assemblee (Genève, oktober 2006) geschorst

¹ Verkozen in Nusa Dua, in opvolging van dhr. Jorge (Brazilië), die geen parlements lid meer is.

² Ambtshalve lid als voorzitter van het Coördinatiecomité van de vrouwelijke parlementsleden.

werd ten gevolge van de staatsgreep die in september 2006 in dat land plaatsvond. Die beslissing blijft van kracht.

- toetredingsaanvraag van de Palestijnse Nationale Raad (PNC)

De Palestijnse Nationale Raad heeft sinds 1975 het statuut van waarnemer bij de IPU. Hij diende al voor de vierde keer een aanvraag tot toetreding als volwaardig lid in. De vorige drie aanvragen (ingediend in 1995, 1997 en 2000) werden afgewezen, overigens na langdurige debatten (vooral in 1997-1998). Het motief was altijd hetzelfde: de PNC voldoet niet aan de statutaire voorwaarden om lid te worden van de IPU. Er zijn twee verschillende knelpunten. Ten eerste bepalen de statuten van de IPU dat enkel het parlement van een soevereine staat lid kan worden. Ten tweede rijst de vraag welke instelling als het parlement van Palestina moet worden beschouwd: de Palestijnse Nationale Raad (PNC) of de Palestijnse Wetgevende Raad (PLC) die door de akkoorden van Oslo werd opgericht. Die laatste vraag is vooral van belang in het licht van de statutaire bepaling van de IPU die zegt dat een kandidaat-parlement moet functioneren op het grondgebied van de soevereine staat die het vertegenwoordigt.

Sommige leden van het Uitvoerend Comité pleitten voor een “soepele interpretatie” van de statuten (of zelfs een uitzondering op de statuten) om op de Palestijnse vraag te kunnen ingaan en zo een signaal van steun aan het Palestijnse volk te geven. Anderen, onder wie dhr. Versnick, hebben zich tegen die optie verzet. Dhr. Versnick voerde eerst en vooral aan dat beslissingen inzake toetreding niet het geschikte instrument zijn om politieke steun aan een zaak te geven. De IPU heeft daarvoor andere middelen ter beschikking, met name de goedkeuring van resoluties. Bovendien bestaat er geen twijfel over dat de statuten de toetreding van de PNC uitsluiten. Men bewijst de Palestijnen geen dienst door voor hen minder strikte criteria toe te passen dan voor andere leden. Integendeel, men moet ze helpen om zo spoedig mogelijk tot een toestand te komen waarin zij lid kunnen worden zonder voorkeurbehandeling.

Het Uitvoerend Comité besloot uiteindelijk een delegatie onder leiding van de IPU-voorzitter naar de regio te sturen om er overleg te plegen met de Palestijnse autoriteiten, en in het bijzonder met de PNC en de PLC. (De beslissing werd genomen voor het conflict tussen Hamas en Fatah tot uitbarsting kwam.)

- Parlementaire Stichting voor democratie

Bedoelde stichting, die juridisch los staat van de IPU, werd in 2004 op initiatief van een aantal parlementsleden opgericht met de expliciete bedoeling externe middelen aan te trekken voor de financiering van IPU-projecten ter bevordering van de democratie. Zij kwam nooit echt van de grond en in oktober 2006 keurde de Bestuursraad een fundraisingstrategie goed die de IPU zelf zou gaan uitvoeren. Een medewerkster werd speciaal daarvoor aangeworven.

In het licht daarvan drong het Uitvoerend Comité aan op een duidelijke taakverdeling tussen de stichting en de IPU inzake fundraising. Aan de eerste werd gevraagd haar inspanningen te richten op privé-bedrijven en grote fortuinen, terwijl de andere regeringen, internationale organisaties en stichtingen zou aanspreken. Het Uitvoerend Comité vroeg ook een volledige administratieve scheiding tussen de stichting en de IPU. Nu zijn de voorzitter en de secretaris-generaal van de IPU nog lid zonder stemrecht van de raad van beheer van de stichting en wordt het secretariaat van de stichting uitgeoefend door het IPU-secretariaat.

Het Uitvoerend Comité heeft er ogenschijnlijk voor gekozen de stichting aan haar lot over te laten. Die laatste dreigt dan ook een stille dood te sterven. De

voorzitter en een lid van de raad van beheer van de stichting hebben trouwens ontslag genomen wegens die aperte onverschilligheid van de IPU, waar de stichting verondersteld wordt voor te werken.

- Parlementaire Assemblee van de Middellandse Zee

Bedoelde assemblee (niet te verwarren met de Euro-Mediterrane Parlementaire Assemblee in het kader van het Barcelonaproces van de Europese Unie) werd in 2005 opgericht op initiatief van de IPU. Zij moest het zgn. CVSM-proces (Interparlementaire Conferentie voor veiligheid en samenwerking in het Middellandse-Zeegebied) vervangen dat sinds 1992 in het kader van de IPU bestond. De openingszitting van de assemblee vond plaats in september 2006 in Amman (Jordanië).³

Totnogtoe stond de IPU (tegen betaling) in voor het secretariaat van de Parlementaire Assemblee van de Middellandse Zee. Het Bureau van de Assemblee besloot recentelijk over te gaan tot de aanwerving van een eigen uitvoerend secretaris en selecteerde een kandidaat die thans UNO-ambtenaar is. De UNO wil hem detacheren maar aangezien de Assemblee zelf nog geen rechtspersoonlijkheid heeft, werd voorgesteld dat de IPU als tussenpersoon zou optreden voor het sluiten van de detacheringsovereenkomst met de UNO. Bovendien heeft de Assemblee nog niet de benodigde kredieten goedgekeurd om het salaris van de betrokkene te betalen (de volgende zitting is gepland voor november 2007). Aan de IPU werd daarom gevraagd om dat salaris voor een periode van een jaar voor te schieten. Het Uitvoerend Comité is op die twee verzoeken ingegaan.

- personeelskwesties

Het Uitvoerend Comité werd geïnformeerd over de personeelwijzigingen binnen het IPU-secretariaat.

Het Comité gaf de secretaris-generaal toestemming om de toetreding van de IPU tot de *International Civil Service Commission* (ICSC) aan te vragen. Die commissie bepaalt de bezoldigingsvoorwaarden van het personeel van alle organisaties die de gemeenschappelijke regeling van de Verenigde Naties op dat gebied volgen. Sinds haar aansluiting bij het pensioenfonds van de VN in 2005 moet de IPU de beslissingen van die commissie volgen. Als zij er lid van wordt, kan zij ook meebeslissen.

Het Uitvoerend Comité werd ook ingelicht over de ontwikkelingen in verband met het probleem van de belastingheffing op het salaris van het IPU-personeel dat in Frankrijk woont. De Franse fiscus heft sinds 2005 belastingen op die inkomens. Als internationale organisatie belast de IPU de eigen ambtenaren. In ruil is zij vrijgesteld van belastingen in Zwitserland, waar zij gevestigd is. De Franse fiscus erkent die toestand echter niet. Er wordt op diverse manieren geprobeerd om het probleem op te lossen, onder andere via een gerechtelijke procedure voor de administratieve rechtbank van Lyon. De zaak houdt een aanzienlijk financieel risico in voor de IPU, die immers contractueel verplicht is de geïnde belastingen aan de betrokken personeelsleden terug te betalen.

4. BESTUURSRaad

De Raad is de instantie die de activiteiten van de Interparlementaire Unie bepaalt en stuurt en de uitvoering ervan controleert. Hij spreekt zich eveneens uit over de conclusies van de werkzaamheden van de ondergeschikte lichamen die hij opricht en van de gespecialiseerde conferenties die de IPU buiten de statutaire

³ België is geen lid van die assemblee, die de kuststaten van de Middellandse Zee plus Portugal, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (FYROM) en Jordanië omvat.

assemblees organiseert. Elk lidparlement heeft in de Raad drie stemmen (twee, indien de afgevaardigden in de Raad van hetzelfde geslacht zijn).

- Lidmaatschapskwesities

De Raad keurde de toetreding goed van het parlement van Afghanistan.

Hij schortte het lidmaatschap op van het parlement van Fidji wegens de staatsgreep in dat land alsook die van het parlement van Oezbekistan, wegens niet-betaling van de verschuldigde bijdragen (meer dan drie jaar achterstand).

Daardoor zijn thans 147 nationale parlementen lid van de Interparlementaire Unie. Zeven internationale assemblees, waaronder het Europees Parlement en de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, hebben het statuut van geassocieerd lid. De geassocieerde leden hebben qua deelname aan de IPU-assemblees dezelfde rechten als de volwaardige leden, behalve stemrecht en het recht om kandidaten voor te stellen voor verkiesbare functies.

De Raad kende ook het statuut van waarnemer toe aan het Pan-Afrikaanse Parlement en aan de Voorbereidingscommissie van de Organisatie van het verdrag voor een volledig verbod op kernwapenproeven (*Comprehensive Test Ban Treaty Organisation* – CTBTO).

- Financiële aangelegenheden

De Raad gaf zijn goedkeuring aan de rekeningen van de IPU en het financiële beheer van de secretaris-generaal voor het jaar 2006 en nam nota van de aanbevelingen van de auditors om de doorzichtigheid en de doelmatigheid van het financiële beheer van de IPU op bepaalde punten te verbeteren (vooral inzake aankoopprocedures en overdrachten tussen begrotingsposten).

De uitgaven bedroegen 11,3 miljoen Zwitserse frank. Het boekjaar werd voor de vijfde opeenvolgende keer afgesloten met een exploitatieoverschot (3,6 % in 2006). De financiële reserves bereiken opnieuw nagenoeg de helft van de jaarlijkse werkingskosten, wat het Uitvoerend Comité als streefdoel vooropgesteld heeft.

De uitgaven buiten begroting (projecten gefinancierd met externe middelen) bedroegen 0,8 miljoen Zwitserse frank, tegenover 2,3 miljoen Zwitserse frank in 2005. De IPU kreeg in 2006 nieuwe externe middelen voor een totaal bedrag van 1,3 miljoen Zwitserse frank toegezegd, tegenover 1,0 miljoen Zwitserse frank in 2005. Vanaf 2007 worden de inkomsten uit externe bronnen en de overeenkomstige uitgaven opgenomen in de algemene begroting van de organisatie.

De IPU wil dat soort inkomsten de komende jaren aanzienlijk optrekken. De Raad werd ingelicht over de uitvoering van de fundraisingstrategie die verleden jaar goedgekeurd werd. Er waren contacten met diverse potentiële gelddonors, waaronder de Belgische regering⁴.

Overigens kreeg het Uitvoerend Comité over deze kwestie een omstandiger verslag, dat ook de moeilijkheden aanwijst die de IPU moet overwinnen: (i) de IPU is een nieuwe speler op het gebied van fundraising en is dus nog niet goed bekend bij de grote gelddonors; (ii) het actieterrein van de IPU, namelijk de versterking van de parlementen als wezenlijk element van goed bestuur, is een

⁴ De secretaris-generaal van de IPU ontmoette op 14 maart 2007 de directeur van de Beleidsceel Buitenlandse Zaken, de kabinetschef Ontwikkelingssamenwerking en de ambassadeur belast met de initiatieven inzake conflictpreventie, vredesopbouw en mensenrechten van de FOD Buitenlandse Zaken. Hij gaf uitleg over de IPU-projecten ter bevordering van de democratie door versterking van de parlementen, meer bepaald het project voor het parlement van Burundi. Die contacten hebben nog niet tot concrete resultaten geleid.

relatief nieuwe sector van de ontwikkelingssamenwerking; vaak is er geen speciale begrotingspost voor dat soort activiteiten, wat het vinden van financiering bemoeilijkt; (iii) de donors hebben een voorkeur voor activiteiten in het veld, terwijl die van de IPU vaak uitgaan van de centrale zetel in Genève omdat zij wereldomvattend en thematisch van aard zijn.

Bedoeld verslag geeft ook de conclusies van de evaluatie van de structurele samenwerking die al enkele jaren loopt tussen de IPU en het Zweedse Bureau voor internationale samenwerking (meerjarenfinanciering voor een totaal bedrag van 1,36 miljoen US dollar). De beoordeling is over het algemeen positief maar omvat toch ook een aantal aanbevelingen aan het adres van de IPU. Die heeft nood aan meer professionaliteit in het beheren van projecten, zowel op het stuk van planning als van controle op de uitvoering en evaluatie.

De Raad keurde ook enkele bijkomende kredieten goed in het kader van de begroting 2007, die tijdens de vorige assemblee aangenomen werd. Hij merkte op dat verschillende factoren van onzekerheid op de financiën van de IPU wegen en zelfs tot een tekort tegen het einde van het jaar zouden kunnen leiden. Het gaat dan vooral over verliezen in het kader van een hulpproject in Nigeria in samenwerking met de Europese Commissie en over de financiële aansprakelijkheid van de IPU in het geschil met de Franse fiscus (zie rubriek 3).

Ten slotte nam de Raad kennis van de verwachte bijdrageschaal voor 2008. Die schaal moet pas tijdens de volgende assemblee goedgekeurd worden maar het Uitvoerend Comité wilde de IPU-leden zo vroeg mogelijk informeren. De berekeningswijze van de IPU-bijdrageschaal, die op die van de Verenigde Naties gebaseerd is, werd verleden jaar immers herzien. De nieuwe regeling wordt geleidelijk ingevoerd over een periode van zes jaar (2007-2012). Tegelijk moet rekening gehouden worden met de schommelingen in de VN-schaal zelf en met de wijzigingen in het ledenbestand van de IPU, dat constant lichtjes verandert. Voor België houdt de bijdrageschaal volgens de laatste vooruitzichten een aandeel in dat geleidelijk stijgt van 1,23 % in 2006 naar 1,60 % in 2012 (1,35 % in 2008).

- **Hervorming van de IPU**

In 2003 voerde de IPU een hervorming van haar werkmethodes door, die twee jaar later geëvalueerd moest worden. Daartoe werd eind 2005 een werkgroep opgericht. De werkgroep vergaderde in januari en juli 2006 en deed een aantal voorstellen, die tijdens de assemblee in oktober 2006 besproken werden.

Het belangrijkste voorstel had betrekking op de aard van de tweede assemblee van het jaar. Sinds de hervorming van 2003 is die assemblee korter, met kleinere delegaties en minder vergaderingen dan de lenteassemblee. Zo is er geen algemeen debat over de politieke, economische en sociale toestand in de wereld en ook geen plenaire vergadering van de vrouwelijke parlementsleden. Het voorstel van de werkgroep was om nog een stap verder in die richting te zetten en ook de werkzaamheden van de drie vaste commissies te schrappen. In de plaats zou er maar één politiek debat meer zijn, waardoor er meer tijd vrij zou komen voor het werk van de Raad. Het Uitvoerend Comité heeft dat voorstel verder ingevuld in oktober 2006 en meer bepaald de oprichting bepleit van een nieuwe commissie voor de Verenigde Naties, die zou vergaderen in de plaats van de huidige drie vaste commissies.

Overleg met de geopolitieke groepen bracht het Uitvoerend Comité ertoe zijn voorstel verder aan te passen. Het voorstel ziet er nu als volgt uit:

- (i) behoud van het spoeddebat in zijn huidige vorm (volgens het eerdere voorstel moest dergelijk debat maar worden ingepast in de werkzaamheden van de commissie Verenigde Naties) ;

- (ii) eerste voorstelling van de verslagen die de drie vaste commissies tijdens de daaropvolgende lenteassemblee zullen bespreken;
- (iii) toespitsing van de opdracht van de commissie Verenigde Naties op institutionele en begrotingskwesties: de relatie van de VN met de parlementen en hun wereldorganisatie, de IPU; de werking van het VN-systeem, inclusief de financiering ervan en het gebruik dat van de VN-kredieten wordt gemaakt. De bespreking van de inhoudelijke kwesties waar de Verenigde Naties zich mee bezighouden zou tot de bevoegdheid van de bestaande vaste commissies blijven behoren.

Het Uitvoerend Comité stelde voor om het nieuwe systeem bij wijze van test toe te passen tijdens de volgende assemblee in Genève in oktober 2007.

Het Comité legde ook een verslag voor dat de diverse wijzigingen aan de statuten en reglementen van de IPU uiteenzet welke nodig zijn om een aantal andere voorstellen van de werkgroep uit te voeren waarover onder de leden een ruime consensus leek te bestaan. Naast organisatorische kwesties zoals de beperking van de termijn om amendementen in te dienen (2 weken vóór de assemblee in plaats van 1 week nu, om de delegaties in staat te stellen de amendementen voor hun vertrek te onderzoeken), gaat het vooral over de volgende voorstellen:

- de uitdrukkelijke erkenning van de rol van de IPU-voorzitter als politiek hoofd van de organisatie, ten einde hem of haar in staat te stellen vaker standpunten namens de organisatie in te nemen in de periodes tussen de assemblees;
- de oprichting van een IPU-bureau bestaande uit een ondervoorzitter per geopolitieke groep.

Het Uitvoerend Comité stelt ook een amendement voor om de ambtstermijn van de IPU-voorzitter van 3 of 4 jaar te brengen, ondanks het verzet van de Twaalf Plus-groep tegen dat voorstel.

De amendementen in kwestie moeten formeel worden voorgelegd tijdens de volgende assemblee.

Andere voorstellen van de werkgroep verdienen volgens het verslag van het Uitvoerend Comité een grondiger onderzoek:

- meer vergaderingen van het Uitvoerend Comité ;
- maatregelen om de IPU-resoluties beknopter en trefzekerder te maken;
- toewijzing van meer menselijke en financiële middelen aan de IPU-voorzitter;
- statutaire verplichting voor de delegaties om binnen de zes weken verslag uit te brengen bij hun parlement over elke assemblee.

Alle voorstellen van het Uitvoerend Comité werden zonder debat door de Raad goedgekeurd.

- **Samenwerking met het VN-systeem**

De parlementaire gesprekspartner van de Verenigde Naties worden is een van de belangrijkste oogmerken van de IPU, die dan ook steeds op zoek is naar manieren om haar relaties met de VN te versterken (de speciale commissie voor de Verenigde Naties die de IPU in het kader van de hervorming wil oprichten moet een belangrijk instrument worden om dat doel te bereiken).

- Zoals gewoonlijk nam de Raad akte van een overzicht van de talrijke activiteiten die de IPU sinds de vorige assemblee in samenwerking met diverse VN-instanties ondernam (oktober 2006 – april 2007).
- De Raad verheugde zich over de goedkeuring op 20 oktober 2006 van resolutie 61/6 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties

betreffende de samenwerking tussen de UNO en de IPU. De resolutie, die de door de IPU aanbevolen tekst (met een klein amendement) overneemt, werd door een record aantal landen (133), waaronder België, gesponsord. Zij maakt de weg vrij voor een aanzienlijke versterking van de betrekkingen tussen de twee organisaties. De belangrijkste bepalingen zijn als volgt:

- de IPU moet in het kader van de heropleving van de Algemene Vergadering van de VN een grotere inbreng krijgen in het werk van die instelling (sinds november 2002 heeft de IPU al het statuut van waarnemer, met het bijkomende recht om haar officiële stukken in de Algemene Vergadering te verspreiden);
- de IPU moet gaan samenwerken met de nieuwe instellingen die de VN-top van 2005 in het leven heeft geroepen, in het bijzonder de Raad voor mensenrechten en de Commissie voor vredesopbouw;
- de IPU moet betrokken worden bij de invulling van de nieuwe taken van de Economische en Sociale Raad van de UNO en vooral bij het nieuwe Forum voor ontwikkelingssamenwerking (DCF);
- de IPU moet vaker parlementaire vergaderingen organiseren in de UNO zelf of in het kader van de grote UNO-conferenties; die vergaderingen zouden voortaan als gemeenschappelijke VN/IPU-evenementen beschouwd worden en dus officieel deel gaan uitmaken van de UNO-kalender⁵;
- de IPU moet betrokken worden bij de coördinatie op het niveau van de leidende ambtenaren van alle instellingen die deel uitmaken van het VN-systeem, om te zorgen voor een meer coherente ondersteuning van het werk van de Verenigde Naties door de parlementen.

In zijn boodschap aan de 116^e Assemblee bevestigde de nieuwe UNO-secretaris-generaal, dhr. Ban Ki-moon, dat de Verenigde Naties met de IPU een meer strategisch partnerschap willen uitbouwen.

- De Raad keurde een vierjarenplan 2007-2010 voor samenwerking met UNICEF goed. Het plan bouwt voort op de samenwerking die nu al bestaat in de vorm van paneldebatten tijdens de IPU-assemblees, gespecialiseerde seminars en praktische handboeken voor parlementsleden over onderwerpen op het gebied van kinderbescherming, bij voorbeeld de seksuele verminking van meisjes, seksuele uitbuiting en de impact van HIV/AIDS op kinderen.

Het nieuwe programma krijgt de volgende prioriteiten:

- oprichting van een parlementaire adviesgroep inzake kinderbescherming;
- inrichting van seminars in diverse regio's in de wereld over aangelegenheden inzake kinderbescherming (totnogtoe werden de gemeenschappelijke initiatieven van IPU en UNICEF hoofdzakelijk op wereldschaal genomen);
- bevordering van wetswijzigingen om het welzijn van kinderen te garanderen;
- strijd tegen het geweld op kinderen;
- uitroeiing van de seksuele verminking van meisjes.

Het programma vereist bijkomende middelen ten belope van 2,4 miljoen US dollar, die volledig van externe financieringsbronnen moeten komen.

⁵ De Engelse tekst van de resolutie is op dat punt duidelijker en explicieter dan de Franse.

- **Bevordering van de democratie door versterking van de parlementen**

De Raad nam kennis van het jaarlijkse verslag over de IPU-activiteiten op dat gebied. Het IPU-programma ter bevordering van de democratie bestaat uit vier luiken:

- **versterking van het parlement als instelling**

Het optreden van de IPU omvat zowel technische hulpprojecten aan individuele parlementen als thematische sensibiliseringsacties op wereldschaal of op regionaal niveau.

In 2006 voerde de IPU hulpprojecten uit ten bate van 11 parlementen in Afrika (Algerije, Burundi, Congo-Brazzaville, Democratische Republiek Congo, Egypte, Equatoriaal Guinea), Azië (Afghanistan, Irak, Pakistan, Sri Lanka) en Latijns-Amerika (Ecuador).

Daarnaast organiseerde de IPU een reeks capaciteitsversterkende seminars voor parlementen over uiteenlopende kwesties als: parlementen en ICT (informatie- en communicatietechnologieën), duurzame ontwikkeling, beleid in postconflictsituaties, controle op de veiligheidssector, goed bestuur in de minst ontwikkelde landen (LDC), kindbescherming en parlementaire procedures. Dergelijke activiteiten zijn vaak verbonden met de publicatie van praktische handboeken voor parlementsleden (zie lijst bijlage 2).

In 2006 publiceerde de IPU een handboek over de rol van het parlement in een democratie in de 21^e eeuw. Het handboek onderscheidt vijf doelstellingen die elk parlement moet nastreven (representativiteit, doorzichtigheid, toegankelijkheid, verantwoordelijkheid en doeltreffendheid) en illustreert aan de hand van praktijkvoorbeelden hoe parlementen pogen die doelstellingen te bereiken. Het handboek is uitdrukkelijk bedoeld als een praktisch hulpmiddel voor parlementen om hun werking te verbeteren.

- **bevordering en verdediging van de mensenrechten**

Met zijn comité voor de Mensenrechten van parlementsleden beschikt de IPU over een geëigend instrument om op te komen voor parlementsleden die beroofd worden van het recht om hun mandaat uit te oefenen (zie hieronder voor meer details).

De andere krachtlijn van het werk van de IPU ligt in de versterking van het vermogen van de parlementen om hun rol van behoeder van de mensenrechten te spelen. Zo organiseerde de IPU in 2006 haar derde jaarlijkse seminarie voor de parlementaire instanties voor mensenrechten. Zij voerde ook een studie uit over de parlementaire onschendbaarheid, die vooral bedoeld was voor de parlementen in conflict- en postconflictsituaties.

De IPU bereidt thans een project voor om de parlementen van diverse regio's in de wereld (Afrika, Azië, Latijns-Amerika) te helpen om bij te dragen tot de daadwerkelijke toepassing van de VN-verdragen inzake mensenrechten. Het project wordt gefinancierd met een gift van het VN-fonds voor democratie.

Wij vermelden nog dat de IPU betrokken werd bij de installatie van de nationale onderzoekscommissie betreffende de schendingen van mensenrechten in Sri Lanka en een vertegenwoordiger heeft in de onafhankelijke internationale groep van experts die het werk van die commissie moet volgen.

- **bevordering van het partnerschap tussen mannen en vrouwen**

De IPU organiseert op dit gebied een aantal terugkerende activiteiten zoals het parlementaire forum in het kader van de jaarlijkse zitting van de VN-commissie voor de status van de vrouw of het jaarlijkse infoseminarie over

de toepassing van het VN-verdrag over de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen (CEDAW).

In 2006 organiseerde de IPU voor de eerste keer een seminarie voor de parlementaire instanties die bevoegd zijn voor de gelijkheid van mannen en vrouwen. Ook dat seminarie moet een jaarlijkse traditie worden.

Andere vermeldenswaardige initiatieven zijn het actieprogramma ter bevordering van de deelname van vrouwen aan het politieke leven in de Arabische wereld en de medewerking van de IPU aan « iKNOW Politics » (*International Knowledge Network of Women in Politics*), een online forum over de deelname van vrouwen aan het politieke leven.

Ten slotte vormen acties voor capaciteitsversterking die zich specifiek tot de vrouwelijke parlementsleden richten ook een belangrijk onderdeel van de hulpprojecten van de IPU aan individuele parlementen (bijv. dat in Burundi).

- verspreiding van informatie over de parlementen

De IPU heeft een databank aangelegd (PARLINE), die constant wordt bijgehouden en die voor elke nationale parlementaire assemblee in de wereld een fiche met basisinformatie bevat, alsook een beschrijving van het kiessysteem, de resultaten van de recentste verkiezingen, een archief van vroegere verkiezingsresultaten (dat teruggaat tot 1967) en informatie over de werking van het voorzitterschap van de assemblee, over het mandaat en het statuut van de parlementsleden en over de parlementaire controlemiddelen. Een module over de vertegenwoordiging van minderheden in de parlementen is in voorbereiding. De databank omvat verder afzonderlijke fiches over bepaalde gespecialiseerde parlementaire instanties (voorlopig de parlementaire lichamen die zich met mensenrechten en met gendergelijkheid bezighouden). PARLINE is online beschikbaar op de IPU-website (www.ipu.org).

De IPU publiceert ook geregeld studies (in 2006 bij voorbeeld een nieuwe editie van de studie uit 1994 over "Vrije en regelmatige verkiezingen") alsook een aantal jaarlijkse referentiewerken zoals het "Repertorium van de parlementen in de wereld", de "Kroniek van de parlementaire verkiezingen" en het "Panorama van de parlementaire verkiezingen" (alle documenten beschikbaar in het Engels en het Frans). Dat laatste werk is een nieuwe publicatie die voor het eerst in 2006 verscheen en beperkt zich niet tot het geven van cijfers maar probeert ook tendensen te ontdekken.

Ter gelegenheid van de Internationale vrouwendag (8 maart) publiceert de IPU elk jaar het percentage vrouwen in het parlement in alle landen van de wereld alsook een analyse van de vorderingen en/of teruggang van vrouwen in de politiek. Die gegevens worden algemeen beschouwd, ook door de Verenigde Naties, als de belangrijkste en meest betrouwbare bron van informatie over de vrouwen in het parlement. Zo gebruikt UNDP (*United Nations Development Programme*) die gegevens in zijn jaarlijkse verslag over de menselijke ontwikkeling.

Alle vermelde publicaties zijn te bekomen via het secretariaat van de Belgische IPU-groep.

- **Recente gespecialiseerde vergaderingen**

De Raad nam akte van de resultaten van de volgende parlementaire vergaderingen, die de IPU sedert de vorige assemblee organiseerde.

- Conferentie over de uitzending van parlementaire werkzaamheden via parlementaire TV-kanalen en openbare audiovisuele diensten, Genève, 19 oktober 2006

Deze conferentie was een gezamenlijk initiatief van de IPU, de ASGP (Vereniging van secretarissen-generaal van parlementen, een raadgevend orgaan van de IPU, dat in de marge van elke assemblee bijeenkomt) en de Europese radio- en TV-unie (*European Broadcasting Union* – EBU). De conferentie pleitte voor een systeem van vrije uitwisseling van informatiemateriaal tussen parlementaire zenders en vroeg de IPU instrumenten te ontwikkelen, meer bepaald een specifieke informatiemodule op de IPU-website, om de parlementen te helpen de uitzending van hun debatten te bevorderen.

- Parlementair forum naar aanleiding van de Zesde Internationale Conferentie van nieuwe of heringevoerde democratieën, Doha (Qatar), 29 oktober – 1 november 2006

De IPU organiseert steeds vaker parlementaire vergaderingen in het kader van de grote intergouvernementele conferenties onder auspiciën van de VN. Bedoeld forum, dat in samenwerking met de Arabische Interparlementaire Unie en het parlement van Qatar tot stand kwam, was daar een voorbeeld van. De deelnemers keurden een verklaring en een actieplan goed over de bijdrage van de parlementen aan de democratie. De inspiratie daarvoor kwam grotendeels uit het recente IPU-handboek over “Parlement en democratie in de XXIe eeuw: handboek met praktijkvoorbeelden”. Een samenvatting van de besprekingen is eveneens beschikbaar.

In het kader van de follow-up van de Zesde Internationale Conferentie van nieuwe of heringevoerde democratieën brachten de IPU, de VN en het parlement van Zweden op 15 en 16 maart 2007 een aantal experts samen voor een seminarie in Stockholm. De conclusies van dat seminarie over de richting die de beweging van nieuwe of heringevoerde democratieën zou moeten uitgaan en over de samenwerking tussen de drie componenten van de beweging (regeringen, parlementen en burgerverenigingen) zijn beschikbaar.

- Jaarlijkse parlementaire hoorzitting in de VN, New York, 13-14 november 2006

Elk jaar organiseert de IPU tijdens de herfstzitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een hoorzitting waar parlementsleden een dialoog kunnen aangaan met de VN-leiding, diplomatieke vertegenwoordigers en onderzoekers.

In 2006 ging de hoorzitting over het thema “Conflictpreventie en vredesopbouw: versterking van de essentiële rol van de Verenigde Naties”. Het debat handelde vooral over de volgende kwesties:

- de besluiten van het verslag van 2006 van de UNO-secretaris-generaal over conflictpreventie;
- de nieuwe commissie Vredesopbouw van de Verenigde Naties: uitdagingen en verwachtingen;
- de strijd tegen de corruptie op nationaal en internationaal vlak en de uitvoering van het VN-verdrag tegen corruptie.

De hoorzitting werd afgesloten met een kort debat over de parlementaire dimensie van de VN.

Dhr. de Donnea, dhr. Versnick et dhr. Henry (Kamer van volksvertegenwoordigers) namen aan deze vergadering deel. Een samenvatting en de besluiten van het debat zijn beschikbaar.

- Jaarlijkse zitting van de Parlementaire Conferentie over de WTO (Wereldhandelsorganisatie), Genève, 1-2 december 2006

De Parlementaire Conferentie over de WTO is een gezamenlijk initiatief van de Interparlementaire Unie en het Europees Parlement en ging in 2002 van start. De zitting van 2006 bracht meer dan 200 parlementsleden uit 73 landen en regeringsvertegenwoordigers van 43 lidstaten van de WTO samen.

De conferentie behandelde rapporten over de volgende twee thema's: "De multilaterale handelsbesprekingen onder auspiciën van de WTO: lessen uit het verleden" en "Multilateralisme en bilateralisme in het handelsbeleid".

Verder omvatte het programma van de zitting, die gedomineerd werd door de impasse in de WTO-onderhandelingen:

- een hoorzitting met de directeur-generaal van de WTO, dhr. Pascal Lamy;
- een dialoog met de regeringsonderhandelaars van India, Japan, Brazilië, de Verenigde Staten en de Europese Unie;
- paneldebatten over landbouw en over het WTO-systeem voor de regeling van geschillen.

De Belgische delegatie bestond uit dhr. Versnick, dhr. Cortois, mevr. Dieu en dhr. Depoortere (Kamer van volksvertegenwoordigers) en uit dhr. Wille en mevr. Zrihen (Senaat). Dhr. Versnick is tevens covoorzitter, samen met een lid van het Europees Parlement, van het Stuurcomité dat de zittingen van de Parlementaire Conferentie over de WTO voorbereidt. Dat comité vergaderde op 22-23 juni en 14-15 september 2006 in Genève.

De werkzaamheden van de conferentie werden besloten met de goedkeuring van een verklaring, op basis van een ontwerp tekst die was opgesteld door het Stuurcomité. De Belgische delegatie vergaderde op 16 en 29 november 2006 om dat ontwerp te bespreken en diende verscheidene amendementen in. Het Stuurcomité vergaderde opnieuw tijdens de conferentie om de ontwerpverklaring bij te schaven. Dhr. Versnick werd ermee belast die aangepaste tekst tijdens de slotzitting van de conferentie voor te stellen. De verklaring werd bij consensus aangenomen.

- Eerste vergadering van de parlementaire instanties voor gendergelijkheid en de positie van de vrouw, Genève, 4-6 december 2006

Het algemene thema van het seminarie was: "Gendergelijkheid en bevordering van de positie van de vrouw: de rol van parlementaire commissies". De volgende kwesties kwamen aan bod:

- aard en werking van de parlementaire instanties die zich met gendergelijkheid bezighouden (inclusief hun samenwerking met hun institutionele partners en de burgermaatschappij);
- het vereiste wetgevingswerk (budgettering voor gendergelijkheid; toepassing van het verdrag over de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen (CEDAW); strijd tegen het geweld tegenover vrouwen);
- de ondersteuning die de internationale organisaties aan die parlementaire commissies kunnen geven.

Een synthese van de werkzaamheden is beschikbaar.

Mevr. Lizin, voorzitter van de Senaat, hield de openingstoespraak van het seminarie. Mevr. Pehlivan woonde het seminarie bij als voorzitter van het adviescomité Gelijke kansen tussen vrouwen en mannen van de Senaat en als lid van de commissie Gelijke kansen voor vrouwen en mannen van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa. Zij maakte deel uit van het panel over het thema "De rol van de parlementaire commissies in de strijd tegen het geweld tegenover vrouwen".

- Parlementaire vergadering in het kader van de 51^e zitting van de VN-commissie voor de status van de vrouw, New York, 1 maart 2007

Mevr. Hermans (Senaat) nam deel aan deze vergadering, die gewijd was aan het thema "Parlementaire kijk op discriminatie en geweld tegenover jonge meisjes".

Er kwamen twee deelthema's aan bod:

- een einde maken aan geweld en discriminatie tegenover jonge meisjes dank zij een omvattende aanpak op basis van de mensenrechten en een verandering van de rolpatronen in de samenleving;
- jonge meisjes helpen voor zichzelf op te komen door ze een kader van veiligheid en bescherming te bieden.

Een samenvatting van de besprekingen is beschikbaar.

- Derde vergadering van de vrouwelijke parlementsvoorzitters, naar aanleiding van de zitting van de VN-commissie voor de status van de vrouw, New York, 2 maart 2007

Mevr. Lizin, voorzitter van de Senaat, nam aan deze vergadering deel. Het thema was: "Zorg dragen voor de toekomstige generaties: vrouwen op verantwoordelijke posten en jonge meisjes". Een samenvatting van de besprekingen is beschikbaar.

Buiten het rechtstreekse kader van de vergadering richtten mevr. Lizin en haar collega voorzitster van de Oostenrijkse Nationalrat, mevr. Barbara Prammer, een oproep aan de parlementen om in te stappen in de internationale campagne voor een verbod op clusterbommen. Zij hebben daarover later een gezamenlijke brief geschreven aan alle parlementsvoorzitters van de wereld.

- Tweede vergadering van de IPU-adviesgroep over HIV/AIDS, Genève, 22-23 maart 2007

Bedoelde werkgroep werd opgericht als uitvloeisel van de parlementaire vergadering die de IPU organiseerde naar aanleiding van de VN-vergadering op hoog niveau over HIV/AIDS in juni 2006. De werkgroep vergaderde een eerste keer in september 2006 en pleitte toen voor diverse IPU-acties, meer bepaald het opstellen van een repertorium van de parlementaire instanties die op HIV/AIDS werken, de publicatie van een nieuw handboek voor parlementsleden over HIV/AIDS (het bestaande dateert al van 1999) en de organisatie van een grote parlementaire wereldconferentie over HIV/AIDS in 2007.

Tijdens zijn tweede vergadering ging de werkgroep na hoe het met die verschillende projecten stond. Het nieuwe handboek zou moeten verschijnen in juli 2007. De parlementaire conferentie zou samenvallen met de Wereldaidsdag (1 december) en gewijd zijn aan het voor 2007 gekozen thema van de Wereldcampagne tegen aids (« leadership »).

- **Activiteiten van diverse IPU-instanties**

De Raad nam akte van de verslagen over de activiteiten van de volgende organen.

j) Mensenrechten van parlementsleden

Het comité voor de Mensenrechten van parlementsleden bestaat uit vijf gewone leden en vijf plaatsvervangers uit verschillende delen van de wereld. Zij worden door de Raad verkozen voor een termijn van vijf jaar. Senator Mahoux werd in Nusa Dua tot gewoon lid van het comité verkozen. Hij wordt daarmee het derde Belgische parlements lid op rij in die functie, na dhr. Lefèvre

(plaatsvervangend lid van maart 2002 tot mei 2003) en mevr. Laloy (plaatsvervangend lid vanaf september 2003, nadien gewoon lid van oktober 2006 tot januari 2007).

Het comité is belast met het onderzoek en de behandeling van de klachten die bij de IPU binnenkomen betreffende schendingen van de mensenrechten waar parlementsleden tijdens hun wettelijke ambtstermijn het slachtoffer van zijn of geweest zijn (bijvoorbeeld pesterijen door de overheid, willekeurige aanhouding en opsluiting, miskennen van de rechten van de verdediging, schending van de parlementaire immuniteit). Als het onmogelijk blijkt om in een eerste, confidentiële fase van onderzoek en contacten met de overheid van het land in kwestie tot een bevredigende oplossing te komen, maakt het comité de zaak openbaar door aan de Raad een verslag met aanbevelingen voor te leggen.

Op aanbeveling van het comité keurde de Raad in Nusa Dua resoluties goed over 198 parlementsleden uit 18 landen: Bangladesh, Belarus, Burundi, Colombia, Ecuador, Eritrea, Filippijnen, Honduras, Libanon, Maleisië, Mongolië, Myanmar, Pakistan, Palestina/Israël, Rwanda, Sri Lanka, Turkije en Zimbabwe (voor meer details, zie bijlage 1 - lijst van de aangenomen teksten).

Behalve de gevallen waarover de Raad een standpunt innam, onderzocht het comité voor de Mensenrechten van parlementsleden ook nog een groot aantal andere dossiers op vertrouwelijke basis, wat het totaal aantal betrokken landen op 28 brengt.

In de rand van de assemblee richtte het comité ook een tentoonstelling in om de aandacht te vestigen op het lot van de twaalf parlementsleden uit Myanmar waarvan de zaak in behandeling is sinds 1990 en die nog altijd gevangen zitten (acht anderen zijn in de gevangenis gestorven of werden vermoord).

ii) Midden-Oosten

Het comité voor het Midden-Oosten had niet de kans om, zoals gewoonlijk, een gesprek tot stand te brengen tussen de delegaties van Israël en Palestina, aangezien Israël om veiligheidsredenen niet aan de assemblee in Nusa Dua deelnam, wat het comité betreurd heeft. Het comité hoorde wel de Palestijnse delegatie, die verslag uitbracht over de moeilijkheden die de Palestijnen in hun dagelijkse leven ondervinden door de bezetting. Voor het Palestijnse parlement in Ramallah (Wetgevende Raad) is het onmogelijk werken, enerzijds omdat een veertigtal leden van het parlement, onder wie de parlementsvoorzitter, in Israël gevangen zitten, anderzijds omdat de parlementsleden uit Gaza door de Israëlische controleposten niet naar Ramallah kunnen.

Het comité wil een delegatie ter plaatse te sturen voor overleg met de parlementaire gezagdragers van Israël en Palestina.

iii) Facilitatoren voor Cyprus

Bedoelde groep organiseerde voor de derde keer een dialoog tussen vertegenwoordigers van de Griekse Cyprioten – leden van de Cypriotische delegatie in de Assemblee – en vertegenwoordigers van de Turkse Cyprioten. Die laatsten hebben geen enkel statuut binnen de IPU maar wonen de zittingen van de Assemblee bij met een publieksbadge. Dergelijke ontmoeting onder auspiciën van de IPU had niet meer plaats gevonden sinds de zitting in Manilla (april 2005).

De groep facilitatoren concludeerde dat meer inzet voor de hereniging van Cyprus op basis van de resoluties van de VN-Veiligheidsraad nodig was. Hij pleitte voor de onmiddellijke oprichting van de technische werkgroepen die de onderhandelingen over een omvattende en blijvende regeling van de kwestie moeten voorbereiden.

iv) Internationaal humanitair recht

Het comité ter bevordering van de naleving van het internationaal humanitair recht boog zich over de volgende kwesties:

- vermiste personen

Bij wijze van follow-up van de resolutie over de vermiste personen die tijdens de vorige IPU-assembly goedgekeurd werd, besloot het comité werk te maken van een praktisch handboek voor parlementsleden over dat probleem. Het comité riep ook alle parlementen op zich in te zetten voor de toetreding van hun land tot het internationaal verdrag over de bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning dat de Verenigde Naties in december 2006 goedkeurden.

- staatloosheid en nationaliteit

Het comité stelde tevreden vast dat het handboek voor parlementsleden over staatloosheid en nationaliteit dat de IPU in 2005 uitbracht, in samenwerking met het Hoog Commissariaat voor de vluchtelingen (HCR) van de Verenigde Naties, al in zes talen bestaat en dat er nog zes vertalingen in voorbereiding zijn.

In het kader van de zitting van het comité werd een speciaal openbaar evenement georganiseerd waarop de nieuwe Indonesische nationaliteitswet voorgesteld werd. Die wet is een voorbeeld van de positieve evolutie die zich recent in diverse landen heeft voorgedaan in verband met nationaliteits- en staatloosheidsproblemen. Het HCR gaf meer uitleg over die ontwikkelingen, zoals de goedkeuring van wetten die nationaliteitsoverdracht via de vrouw mogelijk maken en andere wetgevende initiatieven die het aantal gevallen van staatloosheid moeten beperken. De registratie van alle geboorten is een noodzakelijke maatregel om staatloosheid te voorkomen, zo werd benadrukt.

- bescherming van vluchtelingen

Het HCR informeerde het comité over de huidige toestand van de vluchtelingenproblematiek in de wereld, met speciale aandacht voor de situatie in Irak en Darfoer.

- antipersoonsmijnen en ontplofbare oorlogsresten

Het comité werd geïnformeerd over de recente ontwikkelingen inzake de uitbanning van antipersoonsmijnen (nieuwe toetredingen tot het verdrag van Ottawa, meer aandacht voor ontmijningsoperaties in postconflictgebieden). Wat de ontplofbare oorlogsresten in het algemeen betreft, riep het comité op tot ratificatie van het desbetreffende protocol bij het VN-verdrag over bepaalde conventionele wapens.

- werking van het comité

Het comité is van oordeel dat het afzonderlijk verkozen zou moeten worden, in plaats van automatisch te bestaan uit de leden van het Bureau van de Derde Commissie van de Assembly. Een commissiebureau is niet het geschikte lichaam om de zeer verschillende opdracht van het comité uit te voeren.

v) Genderpartnerschap

De groep voor Genderpartnerschap moet erover waken dat de belangen en opvattingen van mannen en vrouwen op gelijke basis aan bod komen in de structuren en het beleid van de IPU.

De groep onderzocht, zoals gewoonlijk, de samenstelling van de aanwezige delegaties. Hij stelde vast dat de vrouwen minder goed vertegenwoordigd waren dan tijdens de twee vorige assemblees (26,5 % vrouwelijke parlementsleden tegenover 28,4 % en 30,5 % tijdens de twee assemblees van 2006; 14 % niet-gemengde delegaties tegenover 9,3 % en 10,6 % in 2006). De groep maakte zich zorgen over die evolutie, die zich niet mag doorzetten. Hij pleitte voor een nieuwe doelstelling, namelijk dat delegaties van vier leden of meer minstens twee vrouwen zouden moeten tellen. (Volgens de statuten moet er minstens een vrouw zijn in elke delegatie van twee leden of meer.)

De groep onderzocht de financiële resultaten van de IPU voor 2006 vanuit het oogpunt van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Hij verheugde zich over de uitsplitsing van de gegevens naar geslacht voor steeds meer IPU-activiteiten en vroeg op die weg voort te gaan. Wat het IPU-personeel betreft, stelde de groep vast dat de meerderheid van de kaderleden nu vrouwen zijn, maar dat inspanningen nodig blijven op het niveau van de leidinggevende ambtenaren.

De Groep bekijkt ook de toestand in de landen waar er geen vrouwen in het parlement zitting hebben. Het betreft een aantal Arabische landen en eilandstaten in de Stille Oceaan (9 parlementen in de wereld in totaal). De groep stelde vooruitgang vast in de Arabische landen, vooral in Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten, waar recent vrouwen in het parlement kwamen. Wat de betrokken landen uit de regio van de Stille Oceaan betreft, verheugde de groep zich over het feit dat de delegatie van Palaos was ingegaan op zijn uitnodiging om een dialoog op gang te brengen over de deelname van vrouwen aan het politieke leven.

- Andere verslagen waar de Raad akte van genomen heeft

- Mondeling verslag van de voorzitter van de IPU over zijn activiteiten
- Jaarlijks verslag van de secretaris-generaal over de activiteiten van de IPU in 2006.

5. ASSEMBLEE

De Assemblee is het plenaire orgaan van de Interparlementaire Unie, dat de voornaamste politieke standpunten van de organisatie bepaalt. Elk lidparlement beschikt in de Assemblee over een bepaald aantal stemmen, dat varieert in functie van het bevolkingsaantal van het land (minimum 10, maximum 23). België heeft 12 stemmen in de Assemblee.⁶

In Nairobi werd de Assemblee geopend door de president van de Republiek Indonesië, dhr. Bambang Yudhoyono. De voorzitter van de Indonesische Kamer van volksvertegenwoordigers, dhr. Agung Laksono, zat de Assemblee voor.

Twee Indonesische ministers spraken de Assemblee toe. Dhr. H. Wirayudha, minister van Buitenlandse Zaken, schetste het internationale kader waarin Indonesië zijn plaats bepaalt en verwees naar het beleid van "Reformasi" waarmee Indonesië zich sinds 1999 probeert aan te passen aan de globalisering alsook naar het belang dat Indonesië hecht aan de ASEAN als regionaal integratieproces. Dhr. Budono, minister-coördinator van Economische Zaken, beschreef de strategie van banenschepping en armoedebestrijding die Indonesië gevolgd heeft om te herstellen van de economische crisis van 1997.

De volgende thema's stonden op de agenda van de Assemblee.

⁶ Een land dat voor de derde opeenvolgende keer een delegatie stuurt die uitsluitend uit parlementsleden van hetzelfde geslacht bestaat, verliest 2 stemmen.

- **Algemeen debat over de politieke, economische en sociale toestand in de wereld**

Het bindthema van het algemeen debat was: "De opwarming van de aarde: tien jaar na Kyoto". De delegaties kunnen echter ook andere onderwerpen naar keuze behandelen in het kader van dat debat.

In totaal namen 110 sprekers van 97 delegaties het woord.

Bij wijze van inleiding tot het debat hoorde de Assemblee dhr. J. Zillman, oud-voorzitter van de WMO (*World Meteorological Organisation*) en expert-revisor van het vierde evaluatierapport van het IPCC (*Intergovernmental Panel on Climate Change*). Hij haalde de belangrijkste elementen naar voren van de "verklaring voor beleidsmakers" die deel uitmaakt van dat rapport. Hij benadrukte vooral dat er meer middelen moeten gaan naar onderzoek van het wereldklimaat alsook het belang van een grotere objectiviteit in de interpretatie van de wetenschappelijke gegevens, zonder overdrijving of ongegrond scepticisme.

Het algemeen debat geeft geen aanleiding tot de goedkeuring van resoluties. In Nusa Dua heeft de Assemblee wel ingestemd met een korte verklaring van haar voorzitter over de klimaatverandering. Daarin spreken de parlementsleden hun bezorgdheid uit ten aanzien van "de groeiende opeenstapeling van wetenschappelijke bewijzen voor de nadelige gevolgen van de klimaatverandering", waar de ontwikkelingslanden het meest onder zullen lijden. Verwijzend naar de resolutie van de IPU-Assemblee uit 2002 die het protocol van Kyoto onvoorwaardelijk steunt, spreekt de verklaring de vrees uit dat de beloofde maatregelen om de effecten van de klimaatverandering tegen te gaan of af te zwakken, er niet zullen komen. De parlementen worden opgeroepen al het mogelijke te doen om het beleid en de internationale samenwerking op dat gebied, "op basis van een gemeenschappelijke maar gedifferentieerde verantwoordelijkheid", te versterken. De verklaring wijst in dat verband op het belang van de voor december 2007 geplande follow-upconferentie betreffende het kaderverdrag van de VN over de klimaatverandering en het protocol van Kyoto. Daar moeten realistische afspraken gemaakt worden voor de toekomst.

- **Eerste Commissie - Zorgen dat in dit tijdperk van globalisering alle geloofsgemeenschappen en geloofsovertuigingen gerespecteerd worden en vreedzaam samenleven**

De Eerste Commissie van de Assemblee (Vrede en internationale veiligheid) besprak over dat onderwerp een verslag en een ontwerp-resolutie van mevr. Damen Masri (Jordanië) en dhr. Bieri (Zwitserland).

In totaal namen 51 sprekers het woord tijdens het debat, dat werd ingeleid door dhr. Alatas, oud-minister van Buitenlandse Zaken van Indonesië en lid van de *High Level Group* van de VN-secretaris-generaal voor een verbond der beschavingen.

Drieëntwintig delegaties dienden amendementen in op de ontwerp-resolutie van de rapporteurs. De commissie stelde een redactiecomité aan om die amendementen te onderzoeken en een synthesesetext op te stellen. Die tekst werd nadien door de commissie en de Assemblee goedgekeurd. De groep van de Arabische landen maakte evenwel voorbehoud bij de paragraaf die stelt dat "een godsdienst belijden of niet een zaak van persoonlijke keuze is" en dat de parlementen "er bijgevolg moeten op toezien dat die keuze niet afgestraft wordt en in het bijzonder niet wettelijk strafbaar is".

De resolutie vraagt dat de parlementen op nationaal niveau afdoende maatregelen nemen om elke discriminatie op basis van het behoren tot een

etnische, culturele of religieuze groep te voorkomen en uit te bannen. Ook aansporingen, inclusief via de media en internet, tot gewelddaden die door haat en onverdraagzaamheid jegens een cultuur, een godsdienst of een geloof gemotiveerd worden, dienen te worden bestreden. In het bijzonder dient men erover te waken dat staatsbeambten in de uitoefening van hun functie de diverse religies en geloofsovertuigingen eerbiedigen. De resolutie wijst ook op de noodzaak van het beschermen van godsdienstige en culturele plaatsen tegen daden van beschadiging of vernieling of het dreigen daarmee. Maatregelen om de medezeggenschap van alle groepen actief te bevorderen dienen de strijd tegen discriminatie aan te vullen. Het politieke en het rechtsstelsel van elk land moet de diversiteit van de samenleving weerspiegelen. Het tot stand brengen van een cultuur van vrede en aanvaarding van de diversiteit moet een belangrijk onderdeel zijn van de opvoeding.

Op internationaal vlak spreekt de Assemblee haar steun uit voor de diverse initiatieven op het gebied van de dialoog tussen de beschavingen, godsdiensten en culturen, meer bepaald in het kader van de Verenigde Naties en de UNESCO. Zij pleit voor toepassing van de aanbevelingen van het in november 2006 verschenen rapport van de High Level Group van de UNO voor een verbond der beschavingen. De IPU kan ertoe bijdragen om ook op parlementair niveau zo een dialoog tot stand te brengen.

- Tweede Commissie - Banenschepping en werkzekerheid in deze tijd van globalisering

De Tweede Commissie van de Assemblee (Duurzame ontwikkeling, financiering en handel) besprak over dat onderwerp een verslag en een ontwerpresolutie van mevr. Salguero Carrillo (Bolivië) en dhr. Abu Ghararah (Saoedi-Arabië).

In totaal namen 52 sprekers het woord tijdens het debat. Acht delegaties en de Vergadering van de vrouwelijke parlementsleden dienden amendementen in op de ontwerpresolutie van de rapporteurs. De commissie stelde een redactiecomité aan om die amendementen te onderzoeken en een synthesetekst op te stellen. Die tekst werd nadien door de commissie en de Assemblee (unaniem) goedgekeurd.

De resolutie vertrekt van de vaststelling dat de globalisering de levenswijze van individuen, families en hele samenlevingen op een ongekende en nog niet goed begrepen manier veranderd heeft. Zij spoort de regeringen, de parlementen en de sociale partners aan meer aandacht te besteden aan de sociale gevolgen van de globalisering en zich daarbij toe te spitsen op het scheppen van banen en de verbetering van de arbeidsomstandigheden. Daarbij moeten vrouwen en mannen gelijk loon voor gelijk werk krijgen. Er moet een evenwicht gevonden worden tussen de eisen van de globalisering inzake arbeidsflexibiliteit en een doeltreffende sociale bescherming.

De internationale gemeenschap moet erover waken dat alle landen en lagen van de bevolking op een billijker wijze toegang krijgen tot de voordelen van de globalisering. Een bevredigende afsluiting van de Doharonde van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) is in dat verband een noodzaak.

De resolutie vestigt ook de aandacht op de specifieke problemen waar gehandicapten en migranten mee geconfronteerd worden op het gebied van werkgelegenheid en arbeidsomstandigheden.

Aan de IPU wordt gevraagd een studie uit te voeren over de manier waarop de parlementen de gevolgen van de globalisering in hun land behandelen.

- **Derde Commissie - Bevordering van diversiteit en gelijke rechten voor iedereen door universele criteria voor democratie en verkiezingen**

De Derde Commissie van de Assemblee (Democratie en mensenrechten) besprak over dat onderwerp een verslag en een ontwerpresolutie van dhr. Seelam (India) en mevr. Narotchnitskaya (Russische Federatie).

In totaal namen 55 sprekers het woord tijdens het debat. Zestien delegaties dienden amendementen in op de ontwerpresolutie van de rapporteurs. De commissie stelde een redactiecomité aan om die amendementen te onderzoeken en een synthesetekst op te stellen. Die tekst werd nadien door de commissie en de Assemblee (unaniem) goedgekeurd.

De resolutie brengt in herinnering dat de IPU in het verleden al twee basisteksten over democratische en verkiezingsstandaarden goedkeurde, namelijk de "Verklaring over de criteria voor vrije en regelmatige verkiezingen" van 1994 en de "Universele verklaring over democratie" van 1997. Die teksten blijven volledig relevant. De resolutie roept de parlementen dan ook op toe te zien op de eerbiediging van de daarin vervatte principes maar wijst er wel op dat "zolang het principe van de democratie is vastgelegd in wetten die garanderen dat de universele criteria voor gelijkheid inzake politieke en electorale rechten gerespecteerd worden, dat principe verschillend toegepast kan worden naar gelang van de cultuur, de geschiedenis en de Grondwet van elke natie".

De resolutie vestigt meer bepaald de aandacht op kwesties als: gelijkheid tussen mannen en vrouwen qua politieke rechten; deelname van allen, inclusief de minderheidsgroepen en de meeste kwetsbaren in de samenleving, aan het verkiezingsproces; gelijkheid van kansen en voorwaarden voor alle kandidaten en politieke partijen in het democratische en het verkiezingsproces, inclusief wat de toegang tot de media betreft; doorzichtigheid van de financiering van verkiezingen.

De resolutie verzet zich ook tegen "inmenging van buitenlandse regeringen in de verkiezingen en democratische processen in andere landen" en benadrukt dat "de internationale gemeenschap er voor moet zorgen dat de resultaten van vrije en regelmatige verkiezingen gerespecteerd worden".

- **Urgentiepunt - Internationale samenwerking in de strijd tegen het terrorisme en tegen de diepere oorzaken en de financiering, inclusief de grensoverschrijdende financiering, van het terrorisme**

Er waren aanvankelijk zes voorstellen voor een urgentiepunt. Twee voorstellen (van India en Algerije) gingen over de strijd tegen het terrorisme en de financiering ervan. De andere voorstellen kwamen van Mexico ("De bouw van grensmuren: een schending van de mensenrechten"), Iran ("De toepassing van het internationaal recht garanderen en misbruik van de bepalingen ervan voorkomen") en Indonesië, dat twee verschillende voorstellen deed ("Noodzaak van het herstel van de vrede en van een onmiddellijke terugtrekking van de buitenlandse bezettingstroepen uit Irak" en "Versterking van de rol van de parlementen in de strijd tegen de klimaatverandering, door de uitvoering van het kaderverdrag van de Verenigde Naties over de klimaatverandering en van het protocol van Kyoto aan te moedigen").

Na overleg tussen de betrokken delegaties trokken Iran en Indonesië hun voorstellen in en steunden in de plaats een gecombineerde en geherformuleerde versie van de voorstellen van India en Algerije over de strijd tegen het terrorisme. Mexico besloot daarop om zijn voorstel ook in te trekken. De Assemblee keurde vervolgens het enige overblijvende voorstel bij consensus goed. De behandeling van het urgentiepunt werd toevertrouwd aan een redactiecomité.

De ontwerpresolutie waar dat redactiecomité mee naar buiten kwam, gaf aanleiding tot een ernstig incident. De voorgestelde tekst bevatte immers verscheidene uitspraken en aanbevelingen over de toestand in Irak⁷. De Twaalf Plus-groep, daarin bijgetreden door de voorzitter en de secretaris-generaal van de IPU en door het Beperkt Bureau van de Assemblee, was van oordeel dat de inlassing van die paragrafen in de resolutie in strijd was met het reglement, aangezien de Assemblee volgens het reglement maar één urgentiepunt mag kiezen en zij het Indonesische voorstel over Irak niet had aangenomen.

De voorzitter van de Assemblee, dhr. Laksono, verwierp die argumentatie echter en besloot dat de ontwerpresolutie ontvankelijk was en aan de Assemblee kon worden voorgelegd. Daarop weigerden alle delegaties van de Twaalf Plus-groep met uitzondering van Italië (35 landen op de 111 die aan de zitting deelnamen) deel te nemen aan de bespreking van de ontwerpresolutie. Zuid-Korea sloot zich bij dat standpunt aan. Buiten die delegaties om keurde de Assemblee vervolgens de ontwerpresolutie zonder stemming goed. De delegatie van Japan verklaarde evenwel dat zij tegen de resolutie was.

De secretaris-generaal van de IPU stelde voor dat het Uitvoerend Comité zich zou buigen over de vraag of de reglementen van de IPU dienen te worden verduidelijkt om dergelijke incidenten in de toekomst te vermijden.

Afgezien van de betwiste paragrafen over Irak herhaalt de Assemblee in de resolutie "dat zij het terrorisme in al zijn vormen en uitingen met klem veroordeelt". Zij roept de staten op om "de resoluties, verdragen en internationale instrumenten van de Verenigde Naties terzake volledig toe te passen", met name het verdrag voor de beteugeling van de financiering van het terrorisme van 1999. De staten moeten hun samenwerking inzake strijd tegen het terrorisme versterken, vooral op essentiële gebieden als politie en justitie, uitwisseling van informatie (ook tussen de organisaties die instaan voor het toezicht en de controle op de financiële instellingen) en versterking van het juridische kader. De Assemblee pleit in dat verband voor een snelle goedkeuring van het algemene VN-verdrag over het internationale terrorisme.

De resolutie benadrukt dat "het terrorisme niet gelinkt kan of mag worden aan enige religie, nationaliteit, beschaving of etnische groep" en dat men strategieën moet ontwikkelen om de religieuze, gemeenschaps- en andere leiders te helpen in te gaan tegen de extremistische ideologie en propaganda

⁷ Het ging over de volgende paragrafen :

Overwegingen :

« met ontsteltenis vaststellend dat de aanwezigheid van buitenlandse strijdkrachten in Irak de sociale, politieke en economische omstandigheden nog verergerd heeft, een vruchtbare bodem voor de toename van het terrorisme geschapen heeft en in Irak ethnische conflicten veroorzaakt heeft die mogelijkerwijze de regio en de rest van de wereld hebben aangetast, »

« opnieuw bevestigend dat de Verenigde Naties de leiding moeten nemen van de actie die Irak moet helpen nationale verzoening, vrede, democratie en samenwerking in het land te bevorderen, ook wat de terugtrekking van de buitenlandse strijdkrachten betreft, »

Beschikkend gedeelte :

« 8. verklaart zich uiterst bezorgd over de onophoudelijke escalatie van geweld en terroristische aanslagen in Irak, in het bijzonder tegenover onschuldige burgers, veroordeelt die aanslagen met klem en bevestigt opnieuw dat zij [de Assemblee] Irak onvoorwaardelijk steunt in zijn strijd tegen de terroristische activiteiten ; »

« 9. benadrukt dat het erop aankomt de juiste omstandigheden te scheppen om de verspreiding van het terrorisme in Irak tegen te gaan ; »

« 10. herhaalt dat het nodig is om onverwijld een aanzet te geven tot nationale verzoening in Irak ; »

« 11. eist bovendien de onmiddellijke terugtrekking van alle in Irak gelegerde buitenlandse strijdkrachten en pleit voor deontplooing, waar daar reden toe is, van een vredesmacht onder VN-vlag, waar de moslimlanden een bijdrage voor zouden kunnen leveren ; »

waar terroristische groepen hun daden mee rechtvaardigen, ten einde zo meer de stem van de gematigdheid te doen horen.

Overigens moeten de staten erover waken “dat al hun maatregelen om het terrorisme te bestrijden in overeenstemming zijn met hun verplichtingen krachtens het internationale recht, meer bepaald het internationale recht inzake mensenrechten, het internationale vluchtelingenrecht en het internationale humanitair recht”.

6. VASTE COMMISSIES - SAMENSTELLING VAN DE BUREAUS (EFFECTIEVE LEDEN)

Commissie I (Vrede en internationale veiligheid)

Voorzitter: dhr. T. Boa (Ivoorkust)
 Eerste ondervoorzitter: dhr. S.P. Morin (Indonesië)
 Ondervoorzitters: dhr. B. Boutouiga (Algerije)
 dhr. V. Likhachev (Russische Federatie)
 dhr. R.E. Barrios Flores (Guatemala)
 lord J. Morris of Aberavon (Verenigd Koninkrijk)

Commissie II (Duurzame ontwikkeling, financiering en handel)

Voorzitter: dhr. P. Martin-Lalande (Frankrijk)
 Eerste ondervoorzitter: dhr. O. Abu Ghararah (Saoedi-Arabië)
 Ondervoorzitters: mevr. N. Schimming-Chase (Namibië)
 mevr. S. Tioulong (Cambodja)
 dhr. A. Fomenko (Russische Federatie)
 dhr. A. Lins (Brazilië)

Commissie III (Democratie en mensenrechten)

Voorzitter: dhr. E. Rodriguez Zavaleta (Peru)
 Eerste ondervoorzitter: dhr. Y. Zhumabayev (Kazakstan)
 Ondervoorzitters: dhr. A.K. Bagbin (Ghana)
 dhr. Z. Azmy (Egypte)
 dhr. C.S. Atwal (India)
 mevr. R.M. Albernaz (Portugal)

7. VERGADERING VAN DE VROUWELIJKE PARLEMENTSLEDEN

De vrouwelijke parlementsleden vergaderden op 29 april 2007 onder voorzitterschap van mevr. A. H. Baidlowi, lid van het Indonesische parlement. Meer dan 90 vrouwelijke parlementsleden uit 64 landen woonden de vergadering bij.

Mevr. M.F. Hatta Swasono, minister voor de Emancipatie van de vrouw van Indonesië, gaf een uiteenzetting over het beleid van haar land om de positie van de vrouwen te verbeteren.

Bij wijze van inbreng in de werkzaamheden van de Assemblee hielden de vrouwelijke parlementsleden een debat over het agendapunt van de Tweede Commissie: *Banenschepping en werkzekerheid in deze tijd van globalisering*. Het debat mondde uit in de goedkeuring van een aantal amendementen, waarvan er verscheidene door de Assemblee werden overgenomen.

Er werd een speciaal debat gehouden over de rol van de politieke fracties in het bevorderen van de deelname van vrouwen aan de politiek. De mannelijke parlementsleden waren expliciet uitgenodigd om deel te nemen aan dat debat. Tot spijt van de deelnemers zijn er echter maar weinig op de uitnodiging ingegaan.

De Vergadering van de vrouwen had het ook over de samenwerking met de Verenigde Naties in verband met genderkwesties. Zij kreeg een uiteenzetting van mevr. Anda Filip, IPU-verantwoordelijke bij de VN in New York, over de actuele uitdagingen, met name de mogelijke oprichting van een eengemaakte structuur in de VN voor de behandeling van genderkwesties.

Ten slotte kregen de vrouwelijke parlementsleden een rapport over de recente activiteiten van de IPU ter bevordering van het partnerschap tussen mannen en vrouwen.

Het **Coördinatiecomité van de vrouwelijke parlementsleden** bracht verslag uit over zijn activiteiten sedert de assemblee in Nairobi (mei 2006). Het comité heeft onder andere een werkgroep opgericht om het reglement en de werking van de Vergadering van de vrouwelijke parlementsleden onder de loep te nemen. De aanbevelingen van de werkgroep zullen tijdens de volgende vergadering worden besproken.

Het comité betreurde ook de geringe vertegenwoordiging van vrouwen in bepaalde IPU-lichamen, met name de nieuw verkozen bureaus van de vaste commissies.

8. ANDERE ACTIVITEITEN VAN DE IPU

- Panel over “Geweld jegens kinderen: Voor veilige scholen voor kinderen”

Dit debat werd georganiseerd op initiatief van de vrouwelijke parlementsleden, in samenwerking met UNICEF.

Het panel bestond uit:

- mevr. Sarah Jones, woordvoester van UNICEF;
- dhr. Juan Pablo Letellier, senator, Chili;
- mevr. Mahlangu-Nkabinde, ondervoorzitster van de Nationale Assemblee van Zuid-Afrika;
- mevr. Cindy Kiro, Kindercommissaris van Nieuw-Zeeland;
- mevr. Katharine Bostick, directrice-generaal bij Microsoft.

De vergadering stelde de verschillende vormen van geweld vast waarvan kinderen in de school slachtoffer kunnen zijn, zowel vanwege onderwijzend en ander schoolpersoneel (lijfstraffen, geestelijke mishandeling, ongewenste intimiteiten) als vanwege andere kinderen (ontgroening, seksueel misbruik, geweld in bendes en gewapende agressie). Het gaat over een universeel verschijnsel dat niet verbonden is met een bepaalde sociale klasse, ontwikkelingsniveau of cultuur en dat zich niet tot de meisjes beperkt.

De deelnemers benadrukten de nood aan krachtige wetgeving om geweld op school te vermijden en te onderdrukken. Die wetten moeten echter ook toegepast worden. Dat veronderstelt een gedrags- en mentaliteitswijziging op het niveau van alle betrokken actoren (families en kinderen, onderwijzers, overheid, privé-sector, média). Het is een zware opvoedingstaak om iedereen te doen begrijpen dat kinderen geen objecten maar rechtssubjecten zijn en dat geweld jegens kinderen op school een ernstige kwestie is die niet mag worden goedgepraat of geminimaliseerd. De oprichting van samenwerkingsverbanden en van nationale en internationale netwerken, ook van parlementsleden, kan tot die sensibilisering bijdragen.

Tijdens het debat werd een nieuw handboek voor parlementsleden over de uitbanning van het geweld jegens kinderen voorgesteld (momenteel alleen in het Engels beschikbaar – Franse vertaling in aanmaak). Het handboek is samengesteld met de medewerking van UNICEF en geeft aanbevelingen en praktijkvoorbeelden om parlementsleden te helpen de richtsnoeren van het

recente verslag van de VN-secretaris-generaal over geweld jegens kinderen in praktijk te brengen.

Tot slot dient vermeld dat in de rand van de Assemblee een beperkte delegatie van parlementsleden naar het Indonesische eiland Lombok trok voor een veldbezoek aan een aantal kinderbeschermingsprojecten die door UNICEF worden gesteund. Tijdens de slotzitting van de Assemblee werd over die zending een korte video vertoond en mondeling verslag uitgebracht.

- **Panel over “De opwarming van de aarde: tien jaar na Kyoto”**

Naast dhr. Zillman, die de Assemblee ook in het raam van het Algemeen debat toesprak (zie rubriek 5), maakten de volgende personen deel uit van het panel:

- dhr. E. Salim, oud-minister van milieu van Indonesië;
- mevr. E. Melisa, expert van *World Wildlife Fund* - Indonesië;
- dhr. Y. Yatsu, lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers van Japan en voorzitter van de Japanse sectie van het parlementaire netwerk GLOBE (*Global Legislators Organisation for a Balanced Environment*).

Na de uiteenzettingen van de sprekers was er een gedachtewisseling over de beleidsopties voor het aanpakken van de ecologische en economische uitdagingen die de klimaatverandering met zich meebrengt.

- **Voorstelling van een handboek voor parlementsleden over de beperking van het gewapend geweld in de samenleving**

Het handboek heeft als titel: *Missing pieces : A guide for reducing gun violence through parliamentary action* (momenteel alleen in het Engels beschikbaar – Franse vertaling in aanmaak). Het werd uitgewerkt in samenwerking met het Centrum voor humanitaire dialoog, een onafhankelijke stichting die in Genève is gevestigd.

Het handboek ligt in het verlengde van de resolutie over lichte wapens en handwapens die de IPU-Assemblee in 2006 goedkeurde, op basis van een verslag van dhr. de Donnea en een Keniaans parlements lid. Het handboek is echter ruimer opgevat. Daar waar de resolutie voornamelijk over het gebruik van zulke wapens in conflictsituaties gaat, behandelt het handboek ook het gewapend geweld in de privé-sfeer (moorden, zelfmoorden). Het handboek verwijst overigens naar de modernisering van de Belgische wapenwet in 2006 als voorbeeld van een controlesysteem om de beschikbaarheid van vuurwapens voor burgers in te perken.

Dhr. Versnick nam het woord bij de voorstelling van het handboek in de Eerste Commissie van de Assemblee. Hij bracht de rol van dhr. de Donnea bij de goedkeuring van de IPU-resolutie over lichte wapens in herinnering en onderstreepte het nut van de handboeken voor parlementsleden die de IPU sedert 1999 publiceert (lijst als bijlage 2). Door niet enkel principes en normen voorop te stellen maar ook praktijkvoorbeelden te geven, helpen die handboeken de parlementsleden om in eigen land beter wetgevend werk te leveren. Het handboek over gewapend geweld is daar een goed voorbeeld van, aldus de spreker, die tot slot de deelnemers opriep om het handboek te gebruiken en in hun parlement te verspreiden.

9. TWAALF PLUS

De Twaalf Plus-groep is de grootste van de zes geopolitieke groepen in de IPU (44 landen). Hij omvat de meeste landen die lid zijn van de Raad van Europa, alsmede Israël, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. De andere geopolitieke groepen zijn: de Afrikaanse groep, de groep van de Arabische landen, de groep

Azië-Stille Oceaan, de Euraziatische groep en de Latijns-Amerikaanse groep (GRULAC).

De Twaalf Plus-groep kwam samen op 28 april en op 1, 3 en 4 mei 2007, onder voorzitterschap van dhr. John Austin (Verenigd Koninkrijk). Het Stuurcomité van de groep bereidde de werkzaamheden voor tijdens een vereniging in Londen op 30 maart 2007. Als gewezen voorzitter van de Twaalf Plus en lid van het Uitvoerend comité van de IPU maakt dhr. Versnick deel uit van dat comité.

- **Urgentiepunt**

Tijdens zijn eerste vergadering gaf de groep zijn steun aan de voorstellen van India en Algerije over de strijd tegen het terrorisme en suggereerde hij om beide voorstellen te combineren.

Er werd twijfel geuit over het dringende karakter van sommige van de ingediende voorstellen voor een urgentiepunt. De voorzitter van de groep herinnerde eraan dat de definitie van een urgentiepunt in het reglement van de Assemblee soepel is en alleen stipuleert dat het "betrekking moet hebben op een belangrijk evenement van internationale aard waaromtrent de IPU haar standpunt zou moeten bepalen".

De toestand in Zimbabwe kwam ook als mogelijk urgentiethema aan bod. De voorzitter van de groep vond echter dat een Europees land moeilijk zo een voorstel kon doen en zei dat het initiatief eerder van de Afrikaanse landen moest komen.

Tijdens de daaropvolgende vergaderingen besprak de groep uitvoerig de problemen in verband met de ontwerp-resolutie over het urgentiepunt (inlassing van verwijzingen naar de toestand in Irak: zie rubriek 5).

Volgens de vertegenwoordigers van de groep in het redactiecomité voor het urgentiepunt had Indonesië het klaarblijkelijk op een akkoord gegooid met de indieners van het thema over het terrorisme om zijn zogenaamd ingetrokken voorstel toch op te nemen, wat tegen het reglement ingaat; maar de andere leden van het comité hielden met dat bezwaar geen rekening, terwijl de (Algerijnse) voorzitter en de (Iraanse) rapporteur van het redactiecomité zich allerminst onpartijdig toonden⁸.

Bovendien was het duidelijk dat de (Indonesische) voorzitter van de Assemblee van plan was om het expliciete advies van de voorzitter en de secretaris-generaal van de IPU in verband met de interpretatie van het reglement naast zich neer te leggen. De Indonesische pers had trouwens al aangekondigd dat de Assemblee over de toestand in Irak zou debatteren en het optreden van de Verenigde Staten zou veroordelen. Verscheidene delegaties betreurden in dat verband dat de IPU-voorzitter voor het einde van de Assemblee vertrokken was (ook al was het dan om de president van Pakistan te ontmoeten in verband met een mogelijke zending van het IPU-comité Mensenrechten van parlementsleden) en dat hij dus niet persoonlijk druk kon oefenen op de voorzitter van de Assemblee.

Zowat alle Twaalf Plus-delegaties waren het er over eens dat de voorgestelde tekst tegen het reglement inging. Bepaalde sprekers lieten ook opmerken dat het in de IPU de gewoonte is om in de resoluties geen landen bij naam te vermelden. In verband met de vraag of men tegen de tekst moest stemmen dan wel moest weigeren om deel te nemen aan de behandeling ervan, besliste de groep om voor de tweede oplossing te kiezen, gelet op het feit dat het

⁸ Er waren drie vertegenwoordigers van de Twaalf Plus in het redactiecomité: Canada, Denemarken en Zwitserland. De andere vertegenwoordigde landen waren: Algerije, India, Indonesië, Iran, Jordanië, Kenia, Mexico, Pakistan, Russische Federatie en Venezuela.

aangehaalde bezwaar van formele aard was. Ook dhr. Versnick verdedigde dat consensusstandpunt.

Alleen de delegaties van Griekenland en Italië waren een andere mening toegedaan. Zij argumenteerden dat de titel van het urgentiepunt ook sprak over de diepere oorzaken van het terrorisme en dat een verwijzing naar Irak in die context wel degelijk aanvaardbaar was. Zij stelden voor om op dat punt een toegeving te doen, in de hoop daarmee tot een compromis te komen. De vertegenwoordigers van de Twaalf Plus in het redactiecomité voor het urgentiepunt antwoordden dat er al verscheidene compromisposingen geweest waren, die echter verworpen werden, en dat de meerderheid klaarblijkelijk over Irak wilde spreken en absoluut niet bereid was om de tekst op dat punt af te zwakken.

Bij de behandeling van de ontwerpresolutie in de Assemblee heeft Griekenland uiteindelijk de consensus in de Twaalf Plus-groep gevolgd. De Italiaanse delegatie daarentegen heeft er zich van gedistantieerd.

Na afloop van de Assemblee heeft de voorzitter van de Twaalf Plus een brief aan de IPU-voorzitter gericht met de vraag om het reglement van de IPU te herzien teneinde de notie "urgentiepunt" te verduidelijken, elke vorm van combinatie van voorstellen over verschillende onderwerpen uit te sluiten en indien nodig het gezag van de IPU-voorzitter inzake de interpretatie van het reglement door te drukken.

- **Benoemingen**

De groep wees zijn kandidaten aan voor de redactiecomités en voor de vacatures in het comité voor het Midden-Oosten en het comité voor de Mensenrechten van parlementsleden (onder wie dhr. Mahoux voor een functie van gewoon lid van het comité Mensenrechten). De groep wees eveneens zijn vertegenwoordigers aan in de bureaus van de vaste commissies (een lid en een plaatsvervanger per commissie).

Alle kandidaten van de groep werden later verkozen door de bevoegde IPU-instanties.

De groep wees zes parlementsleden aan om deel te nemen aan de zending naar Lombok (cf. rubriek 8).

- **Verslagen en resoluties van de Assemblee**

De vertegenwoordigers van de groep in de redactiecomités van de vaste commissies hebben regelmatig verslag uitgebracht over de werkzaamheden van die comités.

De voorzitter en de rapporteur van het redactiecomité van Commissie I, de voorzitter van het redactiecomité van Commissie II en de rapporteur van het redactiecomité van Commissie III kwamen uit de Twaalf Plus-groep.

- **Hervorming van de IPU**

Het Stuurcomité van de Twaalf Plus-groep was overwegend positief over de voorstellen van het Uitvoerend Comité van de IPU, meer bepaald betreffende het nieuwe formaat van de tweede assemblee van het jaar. Het comité drong er wel op aan dat het idee van een bureau van IPU-ondervoorzitters in de voorstellen zou worden opgenomen (het Uitvoerend Comité had die kwestie aanvankelijk open gelaten) en oordeelde dat de IPU niet bevoegd was om te eisen dat de nieuwe commissie Verenigde Naties moest bestaan uit leden van de nationale parlementaire commissies die zich met VN-kwesties bezighouden. De IPU kan hooguit een aanbeveling in die richting doen. De parlementen beslissen echter soeverein over hun delegatie.

Tijdens het debat hebben verschillende delegaties twijfels geuit over de voorgestelde commissie Verenigde Naties. Sommigen bekritiseerden de definitie van het mandaat van de commissie, dat volgens hen te veel toegespitst werd op institutionele kwesties (Duitsland). Anderen vonden dat de IPU juist te veel aandacht besteedde aan haar relaties met de Verenigde Naties of dat die nieuwe commissie de andere IPU-lichamen in de schaduw zou stellen (IJsland, Portugal). Nog anderen betwijfelden vooral dat de commissie in staat zou zijn om invloed uit te oefenen op de Verenigde Naties, zeker zolang de Verenigde Staten geen deel uitmaken van de IPU (Verenigd Koninkrijk, Canada, Nieuw-Zeeland).

Toch werd er een consensus gevonden om de voorstellen van het Uitvoerend Comité – met de twee amendementen van het Stuurcomité van de groep – bij wijze van proef te steunen. Het voorstel betreffende de oprichting van een bureau van ondervoorzitters van de IPU werd later in het verslag van het Uitvoerend Comité aan de Raad opgenomen. De voorzitter van de IPU van zijn kant verzekerde de Twaalf Plus-groep formeel dat het voorstel betreffende de samenstelling van de commissie Verenigde Naties wel degelijk een aanbeveling was en geen verplichting.

Het voorstel inzake de commissie Verenigde Naties voorzag ook in de oprichting van een werkgroep (“adviescomité”) om de zittingen van de commissie voor te bereiden. De Twaalf Plus-groep had ten onrechte begrepen dat hij een kandidaat voor die werkgroep moest voorstellen en wees dhr. Vallersnes (Noorwegen) aan, met dhr. Carter (Nieuw-Zeeland) als plaatsvervanger. Later bleek dat de voorzitter van de IPU van plan was om die werkgroep zelf samen te stellen. Hij heeft o.a. dhr. Versnick uitgenodigd om er deel van uit te maken. Dhr. Vallersnes werd ook in de werkgroep opgenomen.

- **Parlementaire Stichting voor democratie**

De groep werd ingelicht over de aanbevelingen van het Uitvoerend Comité van de IPU (zie rubriek 3). Hij vernam ook dat, ten gevolge van het ontslag van de voorzitter en een ander lid van de beheerraad, er maar een stemgerechtigd lid meer overbleef, namelijk senator Chapman (Australië). Twee andere beheerdersmandaten waren immers al geruime tijd vacant, aangezien een overleden lid en een lid dat geen parlamentslid meer was nooit vervangen werden.

Dhr. Chapman heeft het voorzitterschap van de stichting op zich genomen en wil haar in twee jaar tijd nieuw leven inblazen. Als prioriteiten stelt hij het opnieuw samenstellen van de beheerraad en het afsluiten van een overeenkomst met de IPU. Een herziening van de statuten van de stichting zal misschien ook nodig blijken.

- **Andere IPU-kwesties**

Volgende kwesties kwamen eveneens aan bod:

- afwezigheid van Israël

Verscheidene delegaties uitten hun verontwaardiging over het feit dat Israël van deelname aan de assemblee had moeten afzien bij gebrek aan voldoende garanties vanwege de Indonesische overheid voor de veiligheid van zijn afgevaardigden.

- belasting van de inkomsten van het IPU-personeel dat in Frankrijk woont

De Franse delegatie meldde dat zij haar best deed om een oplossing te vinden, maar dat de Franse fiscus in de huidige juridische toestand niet anders kon handelen. Overigens is het Franse parlement niet bereid om een bijkomende bijdrage aan de IPU te betalen, ter grootte van het bedrag van

de geheven belastingen (de secretaris-generaal van de IPU had dat idee als mogelijke oplossing geopperd).

- eventuele kandidatuur van Canada voor een volgende assemblee van de IPU

De delegatie van Canada meldde dat zij zich graag kandidaat wilde stellen voor de organisatie van een IPU-assemblee in de nabije toekomst. Het probleem is dat de IPU van het gastland eist dat het aan alle afgevaardigden van haar lidparlementen zonder uitzondering een visum verleent. Zoals de meeste ontwikkelde landen is Canada echter gebonden door een aantal sanctiemaatregelen, waaronder reisverboden. De Canadese delegatie zou willen dat de IPU haar regel nuanceert.

De voorzitter van de Twaalf Plus-groep was van oordeel dat er maar weinig kans was dat de IPU op die vraag zou ingaan. De kwestie kwam informeel aan bod in het Uitvoerend comité van de IPU en sommige leden weigerden zelfs om erover te spreken. Men zal zich herinneren wat er in 2004 gebeurde, toen de assemblee van Londen naar Mexico verplaatst moest worden wegens visaproblemen.

- **Interne zaken van de Twaalf Plus-groep**

i) Ondervoorzitterschap van de groep en samenstelling van het Stuurcomité

In het raam van een herziening van zijn reglement besliste de groep in 2006 om de functie van ondervoorzitter in het leven te roepen. De ondervoorzitter wordt door en uit de leden van het Stuurcomité van de groep verkozen. Het Stuurcomité heeft dhr. del Picchia (Frankrijk) aangesteld. In oktober 2006 was hij kandidaat voor het voorzitterschap van de groep. Hij verloor toen de verkiezing van dhr. Austin met slechts een stem verschil.

De voorzitter van de groep meldde dat hij van plan was om de samenstelling van het Stuurcomité licht uit te breiden, ten einde voor een betere regionale spreiding te zorgen. Volgens het reglement van de groep bestaat het Stuurcomité uit de twee recentste voorgangers van de voorzitter (voor zover zij nog lid zijn van hun nationale delegatie in de IPU), de vertegenwoordigers van de Twaalf Plus in het Uitvoerend Comité van de IPU en de personen die de voorzitter uitnodigt "wegens bepaalde regionale aspecten of omdat zij bijzondere vaardigheden hebben die nuttig kunnen zijn voor de Twaalf Plus-groep". Dhr. Austin liet weten dat hij de voorzitters van de Canadese en de Zwitserse groep al uitgenodigd had om deel uit te maken van het Stuurcomité en dat hij nog op zoek was naar vertegenwoordigers uit de Baltische staten en uit de landen van Centraal- en Oost-Europa.

ii) Financiële kwesties

De groep keurde de eindafrekening voor het jaar 2006 zonder commentaar goed. De balans vertoonde op het einde van het jaar een positief saldo van bijna 100.000 €.

10. AGENDA VAN DE 118^e ASSEMBLEE (KAAPSTAD, 13-18 APRIL 2008)

Sinds 2004 stelt de Assemblee een jaar op voorhand de agenda vast van haar vaste commissies. Alleen het urgentiepunt wordt tijdens de zitting zelf gekozen. De bedoeling is aan de commissierapporteurs voldoende tijd te geven om hun verslag en ontwerp-resolutie voor te bereiden.

Tot nu toe vergaderden de vaste commissies tijdens beide assemblees van het jaar om verslagen en ontwerp-resoluties te bespreken. De – voorlopige – goedkeuring van het hervormingsvoorstel in verband met de tweede assemblee van het jaar betekent dat er tijdens de assemblee van oktober 2007 geen dergelijke vergaderingen zullen zijn. Men zal zich beperken tot een eerste voorstelling van de verslagen die tijdens de lenteassemblee van 2008 besproken moeten worden.

In oktober 2006 was die hervorming echter nog niet goedgekeurd. Daarom werd toen een voorlopige agenda aangenomen voor het geval dat de vaste commissies een jaar later toch zouden samenkomen. De bureaus van de vaste commissies hebben voorgesteld om die agenda over te dragen naar de 118e Assemblee. Commissies I en II hebben dat voorstel gevolgd maar Commissie III heeft een ander onderwerp aangenomen. De Assemblee heeft de door de commissies gekozen thema's goedgekeurd.

Agenda

1. Verkiezing van de voorzitter en de ondervoorzitters van de 118de Assemblee
2. Behandeling van eventuele voorstellen voor een urgentiepunt
3. Algemeen debat over de politieke, economische en sociale toestand in de wereld
4. Een evenwicht vinden tussen nationale veiligheid, menselijke veiligheid en individuele vrijheden, en de gevaren voor de democratie wegnemen: rol van de parlementen (Commissie I)

Rapporteurs : dhr. L. M. Suklabaidya (India)
 mevr. H. Mgabadeli (Zuid-Afrika)
 lord Morris of Aberavon (Verenigd Koninkrijk)
5. Parlementaire controle op het staatsbeleid inzake buitenlandse hulpverlening (Commissie II)

Rapporteurs : dhr. E. P. B. Quenum (Benin)
 dhr. F.-X. de Donnea (België)
6. Gastarbeiders, mensenhandel, xenofobie en mensenrechten (Commissie III)⁹

Rapporteurs : dhr. A. Dismore (Verenigd Koninkrijk)
 dhr. C. Camacho (Mexico)
7. Goedkeuring van de thema's van de 120ste Assemblee en aanstelling van de rapporteurs

⁹ Het thema dat in oktober 2006 gekozen was voor de 117e Assemblee en dat het Bureau van Commissie III opnieuw voorstelde, was: « De macht van de burgers versterken door ze een daadwerkelijk informatierecht te garanderen ». De Commissie heeft op voorstel van Mexico een totaal ander thema gekozen. Die delegatie had het probleem van de migranten zowel voor de 115e als voor de 116e Assemblee als urgentiepunt voorgesteld maar trok het thema twee maal terug ten voordele van andere voorstellen, om de consensus in de Assemblee te vergemakkelijken.

11. VOLGENDE VERGADERINGEN VAN DE INTERPARLEMENTAIRE UNIE

Stuurcomité van de Parlementaire Conferentie over de WTO	GENEVE (IPU) 14-15 juni 2007
Parlementaire vergadering en workshop over capaciteitsversterking voor de parlementen, ter gelegenheid van het 7de Wereldforum over het thema: "De Staat heruitvinden"	WENEN 25 en 28-29 juni 2007
Adviescomité van de commissie voor de Verenigde Naties	GENEVE (IPU) 12-13 juli 2007
Comité voor de mensenrechten van parlementsleden	GENEVE (IPU) 16-19 juli 2007
Regionaal seminarie voor de Europese en Centraal-Aziatische parlementen over het thema "Parlement, budget en gender"	GENEVE 19-21 september 2007
Stuurcomité van de Parlementaire Conferentie over de WTO	GENEVE (IPU) 3 oktober 2007
Parlementaire vergadering in het raam van het Publieksforum van de WTO over het thema "Handel en klimaatverandering: is de handel dodelijk voor onze planeet?"	GENEVE 4 oktober 2007
117 ^e Assemblee van de Interparlementaire Unie	GENEVE 8-10 oktober 2007
Jaarlijks infoseminarie over de toepassing van het verdrag over de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen (CEDAW)	GENEVE 11 oktober 2007
Jaarlijks seminarie voor de parlementaire instanties bevoegd voor mensenrechten	GENEVE (IPU) 24-26 oktober 2007
Jaarlijkse parlementaire hoorzitting in de Verenigde Naties	NEW YORK (VN) 20-21 november 2007
Jaarlijks seminarie voor de parlementaire instanties bevoegd voor gendergelijkheid	GENEVE November 2007
Parlementaire wereldconferentie over HIV/AIDS	Plaats nog niet bekend November/december 2007
Parlementaire wereldconferentie over het cyberparlement: uitdagingen en voordelen van de informatie- en communicatietechnologieën (ICT) voor de parlementaire werkzaamheden	Plaats nog niet bekend November/december 2007
118 ^e Assemblee van de Interparlementaire Unie	KAAPSTAD (Zuid-Afrika) 13-18 april 2008

Ontvangen uitnodigingen voor de volgende lenteassemblees

ADDIS ABEBA (Ethiopië)
CARACAS (Venezuela)

**INTERPARLEMENTAIRE UNIE (IPU)
116^e Assemblee, Nusa Dua, 27 april – 4 mei 2007**

Aangenomen teksten

Resoluties aangenomen door de Assemblee ¹

1. Zorgen dat in dit tijdperk van globalisering alle geloofsgemeenschappen en geloofsovertuigingen gerespecteerd worden en vreedzaam samenleven (Commissie I)
<http://www.ipu.org/conf-f/116/116-1.htm>
2. Banenschepping en werkzekerheid in deze tijd van globalisering (Commissie II)
<http://www.ipu.org/conf-f/116/116-2.htm>
3. Bevordering van diversiteit en gelijke rechten voor iedereen door universele criteria voor democratie en verkiezingen (Commissie III)
<http://www.ipu.org/conf-f/116/116-3.htm>
4. Internationale samenwerking in de strijd tegen het terrorisme en tegen de diepere oorzaken en de financiering, inclusief de grensoverschrijdende financiering, van het terrorisme (urgentiepunt)
<http://www.ipu.org/conf-f/116/116emrg.htm>
5. Verklaring van de voorzitter van de Assemblee over de klimaatverandering, goedgekeurd door de 116^e Assemblee
<http://www.ipu.org/conf-f/116/116-statement.htm>

Bestuursraad: verslagen en besluiten

1. Samenwerking met de Verenigde Naties: overzicht van de activiteiten van oktober 2006 tot april 2007²
2. Samenwerking met de Verenigde Naties: vierjarenplan voor samenwerking met UNICEF (2007-2010)

¹ De rapporten en ontwerpresoluties die in de drie commissies voorlagen, en de door de delegaties ingediende amendementen zijn eveneens beschikbaar – zie <http://www.ipu.org/conf-f/116agnd.htm>.

² De tekst van de resolutie die de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 20 oktober 2006 goedkeurde over de samenwerking tussen de VN en de IPU, is eveneens beschikbaar: <http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/RES/61/6>.

3. Hervorming van de IPU: ontwerp werkprogramma voor de tweede assemblee van het jaar (bij wijze van proef uit te voeren in 2007)
4. Hervorming van de IPU: opdracht en werkwijze van de nieuwe commissie voor VN-aangelegenheden
5. Jaarlijks verslag over de activiteiten van de IPU op het gebied van bevordering van de democratie en versterking van de parlementen
6. Conclusies van de gespecialiseerde conferenties van de IPU van oktober 2006 tot april 2007:
 - Conferentie over de uitzending van parlementaire werkzaamheden via parlementaire TV-kanalen en openbare audiovisuele diensten, Genève, 19 oktober 2006 – Conclusies van de rapporteur:
<http://www.ipu.org/splz-f/ebu/conclusions.pdf>
 - Parlementair forum naar aanleiding van de Zesde Internationale Conferentie van nieuwe of heringevoerde democratieën, Doha (Qatar), 29 oktober – 1 november 2006 – Verklaring, actieplan en samenvatting van de debatten:
<http://www.ipu.org/splz-f/doha06/declaration.pdf> -
<http://www.ipu.org/splz-f/doha06/plan.pdf>
<http://www.ipu.org/splz-f/doha06/summary.pdf>.
Follow-up van de conferentie van Doha: expertenseminarie over de evolutie van de beweging van nieuwe of heringevoerde democratieën – Samenvatting:
<http://www.ipu.org/splz-f/NRD-Stockholm.pdf>
 - Jaarlijkse parlementaire hoorzitting in de VN, New York, 13-14 november 2006 – Samenvatting en besluiten:
<http://www.ipu.org/splz-f/unga06/report.pdf>
 - Jaarlijkse zitting van de Parlementaire Conferentie over de WTO, Genève, 1-2 december 2006 – Verklaring:
<http://www.ipu.org/splz-f/trade06/declaration.pdf>
 - Eerste vergadering van de parlementaire instanties voor gendergelijkheid en de positie van de vrouw, Genève, 4-6 december 2006 – Samenvatting en aanbevelingen:
<http://www.ipu.org/splz-f/gender06/summary.pdf>
 - Parlementaire vergadering in het kader van de 51e zitting van de VN-commissie voor de status van de vrouw, New York, 1 maart 2007 – Samenvatting van de debatten:
<http://www.ipu.org/splz-f/csw07/summary.pdf>
 - Derde vergadering van de vrouwelijke parlementsvoorzitters, naar aanleiding van de zitting van de VN-commissie voor de status van de vrouw, New York, 2 maart 2007 – Samenvatting van de debatten:
<http://www.ipu.org/splz-f/mws07/report06.pdf>

Bestuursraad: resoluties betreffende de mensenrechten van parlementsleden ³ -
<http://www.ipu.org/hr-f/180/180all.htm>

1. Dhr. Sha Ams Kibria, uit **Bangladesh**
2. Sheikh Hasina, uit **Bangladesh**
3. Dhr. Victor Gonchar, uit **Belarus**
4. De heren S. Mfayokurera, I. Ndikumana, G. Gahungu, L. Ntamutumba,
P. Sirahenda en G. Gisabwamana, uit **Burundi**
5. Dhr. Norbert Ndiwokubwayo, uit **Burundi**
6. De heren Pedro Nel Jiménez Obando, Leonardo Posada Pedraza, Octavio
Vargas Cuéllar, Pedro Luis Valencia Giraldo, Bernardo Jaramillo Ossa en
Manuel Cepeda Vargas, uit **Colombia**
7. Dhr. Hernán Motta Motta, uit **Colombia**
8. Mevr. Piedad Córdoba, uit **Colombia**
9. De heren Oscar Lizcano, Jorge Eduardo Gechen Turbay, Luis Eladio Pérez
Bonilla, Orlando Beltrán Cuéllar, mevr. Gloria Polanco de Lozada en
mevr. Consuelo González de Perdomo, uit **Colombia**
10. Dhr. Jorge Tadeo Lozano Osorio, uit **Colombia**
11. Dhr. Gustavo Petro Urrego, uit **Colombia**
12. De heren Jaime Ricaurte Hurtado González en Pablo Vicente Tapia
Farinango, uit **Écuador**
13. Zevenenvijftig parlementsleden uit **Écuador** *
14. Elf parlementsleden uit **Eritrea**
15. Dhr. Miguel Angel Pavón Salazar, uit **Honduras**
16. Dhr. Gibran Tueni, uit **Libanon**
17. Dhr. Anwar Ibrahim, uit **Maleisië**
18. Dhr. Zorig Sanjasuuren, uit **Mongolië**
19. Twintig parlementsleden uit **Myanmar**
20. Dhr. Asif Ali Zardari, uit **Pakistan**
21. Dhr. Makhdoom Javed Hashmi, uit **Pakistan**
22. Dhr. Marwan Barghouti, uit **Palestina**
23. Dhr. Hussam Khader, uit **Palestina**
24. Dhr. Ahmad Sa'adat, uit **Palestina** *
25. Drieëndertig parlementsleden uit **Palestina**
26. Dhr. Abdel Aziz Dweik, uit **Palestina**
27. De heren Crispin Beltrán, Saturnino Ocampo, Joel Virador, Teodoro Casiño,
Rafael Mariano en mevr. Liza Maza, uit de **Filippijnen**
28. Dhr. Léonard Hitimana, uit **Rwanda**
29. Dhr. D.M.S.B. Dissanayake, uit **Sri Lanka**
30. Dhr. Joseph Pararajasingham, uit **Sri Lanka**
31. Dhr. Nadarajah Raviraj, uit **Sri Lanka** *
32. Tien parlementsleden uit **Sri Lanka** *
33. Mevr. Merve Safa Kavakçı, uit **Turkije** *
34. Tien parlementsleden uit **Turkije**
35. De heren Roy Bennett, Job Sikhala, Tichaona Munyanyi, Tendai Biiti, Paul
Madzore, Tumbare Mutasa, Gilbert Shoko en Nelson Chamisa, uit
Zimbabwe

De aangenomen teksten zijn te verkrijgen (in het Frans of het Engels) bij:
dhr. Marc DE ROUCK, secretaris van de Belgische Groep van de Interparlementaire
Unie, tel. 02/501.74.25 – fax 02/501.72.16 – e-mail : mdr@senate.be.

INTERPARLEMENTAIRE UNIE (IPU)

Praktische handboeken voor parlementsleden

1. Bestrijding van het geweld tegenover kinderen (2007) ¹
(gepubliceerd in samenwerking met UNICEF)
2. Ontbrekende stukken: handboek voor parlementaire actie ter beperking van het gewapend geweld (2007) ¹
(gepubliceerd in samenwerking met het Centrum voor humanitaire dialoog, Genève)
3. Parlement en democratie in de XXIe eeuw: handboek met praktijkvoorbeelden (2006)
4. Nationaliteit en staatloosheid (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de vluchtelingen)
5. Mensenrechten (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de mensenrechten)
6. De rol van het parlement om verzoeningsprocessen tot een goed einde te brengen (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met het internationaal Instituut voor democratie en hulp bij verkiezingen (IDEA))
7. Strijd tegen de kinderhandel (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met UNICEF)
8. Vrijwilligerswerk en wetgeving: oriëntatienota (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met de VN-Vrijwilligers en de Internationale Federatie van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan)
9. Bescherming van het kind (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met UNICEF)
10. Parlement, begroting en gender (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met UNDP, het Instituut van de Wereldbank en UNIFEM)
11. Handboek over de parlementaire praktijk (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met UNESCO)

¹ Voorgesteld tijdens de 116^e Assemblee in Nusa Dua (Indonesië). Voor het ogenblik enkel beschikbaar in het Engels. Franse vertaling in aanmaak.

12. Het Verdrag over de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen en het bijbehorende Facultatief Protocol (2003)
(gepubliceerd in samenwerking met de afdeling Emancipatie van de Vrouw van de UNO)
13. Parlementair toezicht op de veiligheidssector: principes, mechanismen en praktijken (2003)
(gepubliceerd in samenwerking met het Centrum voor Democratische Controle van de Strijdkrachten - DCAF)
14. De ergste vormen van kinderarbeid uitroeien: Handboek voor de tenuitvoerlegging van Conventie nr. 182 van de IAO (2002)
(gepubliceerd in samenwerking met het Internationaal Arbeidsbureau)
15. De bescherming van vluchtelingen: Handboek over het internationaal vluchtelingenrecht (2001)
(gepubliceerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de vluchtelingen)
16. HIV/AIDS, wetgeving en rechten van de mens (1999)
(gepubliceerd in samenwerking met UNAIDS)
17. Het internationaal humanitair recht naleven en doen naleven (1999)
(gepubliceerd in samenwerking met het Internationaal Comité van het Rode Kruis)

Deze gratis handboeken zijn beschikbaar in het Engels en het Frans (nummers 1 en 2 alleen in het Engels) en kunnen on-line besteld worden op de website van de Interparlementaire Unie:

(<http://www.ipu.org/french/handbks.htm> of <http://www.ipu.org/english/handbks.htm>)

of via het secretariaat van de Belgische IPU-Groep:

dhr. Marc De Rouck

tel. 02/501.74.25 – fax 02/501.72.16 – e-mail : mdr@senate.be.